

**Keskkonnamõju strateegiline eelhindamine keskkonnamõju
strateegilise hindamise vajalikkuse väljaselgitamiseks Kohila
vallas**

Urge külas Konksu detailplaneeringu osas

Koostas: Siiri Treimann

Keskkonnanõunik

11.03.2026

SISUKORD

1. Strateegilise planeerimisdokumendi ja kavandatava tegevuse lühikirjeldus	5
2. Seotus teiste strateegiliste planeerimisdokumentidega	7
Ruumilise arengu põhimõtted linnalise asustuse aladel	7
Tingimused linnalise asustuse aladel üldplaneeringute koostamiseks	8
Põhimõtted tiheasumite määramiseks üldplaneeringute koostamisel	8
Arvestamine Konksu detailplaneeringus	9
Seos Kohila valla üldplaneeringuga	10
Järeldus maakonna- ja üldplaneeringuga vastavuse kohta	10
Arvestamine Rail Balticu raudteetrassi eriplaneeringuga.....	11
2. Detailplaneeringu vastavus Kohila valla üldplaneeringule	11
Asukoht segafunktsiooniga maa-alal.....	11
Segafunktsiooniga maa-alal kehtivad järgmised tingimused.....	12
Seotus Kohila valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavaga	13
3. Mõjutatava keskkonna kirjeldus	14
Asukoht ja naabus	14
Olemasolev olukord ja kitsendused.....	15
Rohesild ja geoloogilised tingimused.....	16
Rohesild	16
Geoloogia	16
Põhjavee kaitstus	16
Maavarad.....	18
Veekogud ja põjavesi	19
Maaparandus.....	19
Metsakooslused	19
Kokkuvõtte metsakooslustest.....	20
Kaitstavad loodusobjektid	20
Kultuuripärand.....	20
Kultuurimälestised	20
Pärandkultuuri objektid.....	21
Keskkonnakoormus ja jäätmemajandus	21

Keskkonnaloalad.....	21
Jäätmemajandus.....	21
Radoon.....	21
Teenuste kättesaadavus ja olemasolev taristu	21
Teenused	21
Vee- ja kanalisatsioonitaristu	22
4. Tegevusega eeldatavalt kaasnev mõju	22
Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega seotud mõjud, keskkonnaprobleemid	22
Geoloogia (aluspõhi)	22
Pinnas, muld	22
Maavarad.....	23
Mets ja teised looduslikud kooslused.....	23
Kohila rohesild ja rohevõrgustik	24
Kohila rohesilla kaitsevööndi kasutusaegsed tingimused.....	30
Mõju Natura alale	32
Põhjavesi	32
Pinnavesi	32
Reovesi.....	33
Jäätmed.....	33
Jääkreostus.....	33
Müra, vibratsioon, õhusaaste	33
Energiakasutus	39
Valgusreostus	39
Ehitamisel kasutatavad materjalid	39
Kliima	39
Ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alad ja/või kaitsealused objektid .	40
Sotsiaalmajanduslikud mõjud	40
Oht inimese tervisele või keskkonnale, sealhulgas õnnetuste esinemise võimalikkus	41
Kavandatava tegevuse eeldatav mõju Natura 2000 võrgustiku alale või mõnele muule kaitstavale loodusobjektile	42

4. Asjaomaste asutuste seisukohad	42
5. Kokkuvõte	42
Kasutatud materjalid, hinnangud ja analüüsid	44

KSH eelhindangu koostamisel on lähtutud planeerimisseadusest (PlanS), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest (KeHJS) ning KeHJS alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määrusest nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“. Samuti on töö koostamisel arvestatud asjakohaseid juhendmaterjale ning Maa- ja Ruumiameti, Rail Baltic Estonia OÜ ja Terviseameti seisukohti.

Käesoleva detailplaneeringu KSH eelhindangu eesmärk on selgitada, kas Konksu kinnistu detailplaneeringu koostamisel on vajalik keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) läbiviimine. Vastavalt KeHJS § 33 lõikele 4 loetakse keskkonnamõju oluliseks, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

1. Strateegilise planeerimisdokumendi ja kavandatava tegevuse lühikirjeldus

Kohila Vallavalitsus algatas 08.03.2021 korraldusega nr 58 detailplaneeringu Urge külas asuvale Konksu (31701:001:1259) katastriüksusele. Detailplaneeringu eesmärk on olemasoleva maatulundusmaa jagamise teel moodustada elamumaad, haljasalad, üldkasutatavad maad ning transpordimaad, samuti määrata ehitusõigus elamute, abihoonete, teede ja rajatiste rajamiseks üldplaneeringuga ette nähtud segafunktsiooniga maa-alal.

Mitme planeeringu üheaegse menetlemise käigus on Konksu detailplaneeringu ala mõningal määral muudetud:

- Rail Balticu raudtee ehitamise vajadusteks on moodustatud uusi katastriüksusi;
- Konksu katastriüksusest on Tallinn-Rapla-Türi tee ääres moodustatud uusi katastriüksusi (kogujatee, haljasala).

Rail Balticu arendusprojekti elluviimiseks on toimunud muudatused Konksu detailplaneeringu algselt soovitud lahenduste osas. Tänapäevaks on Konksu katastriüksuse (31701:001:2252) pindalaks 41 473 m².

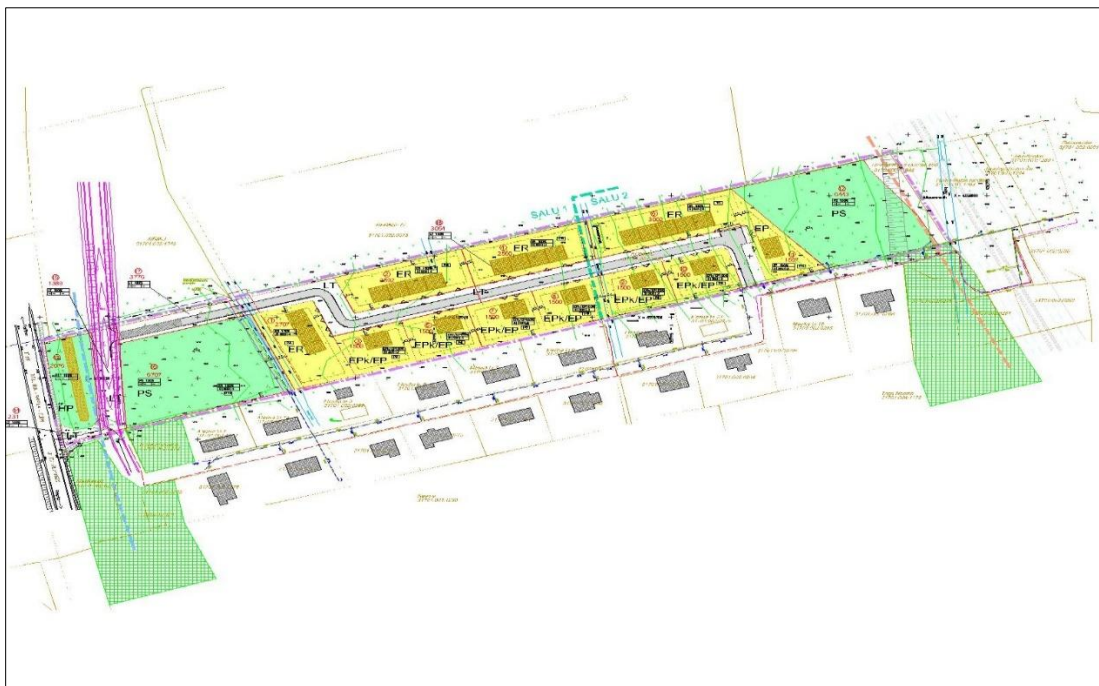
Detailplaneeringu praegu menetluses oleva lahendusega nähakse ette 16 eraldiseisva krundi moodustamine. Moodustatavatest kruntidest:

- neli krunti on ette nähtud ridaelamute ehitamiseks;
- kuus krunti on kavandatud kaksikelamute või ühepereelamute tarbeks;

- üks krunt on määratud ühepereelamu ehitusõigusega;
- üks krunt on määratud haljasala maa-alaks;
- kaks krunti on ette nähtud üldkasutatava maa sihtotstarbeks;
- neli krunti kuuluvad tee- ja tänavamaa alla.

Parkimine on ette nähtud omal krundil. Tsentraalset soojavarustust planeeringualale ei kavandata. Soojavarustus lahendatakse hoonete lokaalsete küttesüsteemide (õhk-õhk, õhk-vesi, kaminaküte, maaküte, päikesepaneelid jms) baasil. Kütteallikana võib kasutada kõiki kaasaegseid energiatõhusatel tehnoloogiatel põhinevaid ja keskkonda oluliselt mitteraastavaid küttekiike. Veevarustus ja reovee ärajuhtimine on kavandatud ühisveevärgiga liitumise teel. Sademeveed immutatakse krundidel ning nende juhtimist naaberkruntidele ette ei nähta.

Rail Balticu projekti raames rajatav uus kogujateede võrgustik tagab planeeringualale kaasaegse ja ohutu juurdepääsu, mis on kooskõlas üldplaneeringu liikuvuse ja juurdepääsetavuse põhimõtetega.

Joon.1. Detailplaneeringuga katastriüksuste moodustamise ettepanek

Kõnealune detailplaneeringu ala jääb osaliselt Rapla maakonnaplaneeringuga „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“ (kehtestatud 2018. a) määratud raudteetrassi koridori. **Detailplaneeringu lahenduse (kruntide ruumikujud ja paiknemine) osas on Rail Baltic Estonia OÜ-ga saavutatud kompromiss kokkulepe ning vastuolusid ei esine.**

2. Seotus teiste strateegiliste planeerimisdokumentidega

Rapla maakonnaplaneering „2030+“ on kehtestatud riigihalduse ministri 13.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/80. Kuna maakonnaplaneering on kehtestatud enne Kohila valla kehtivat üldplaneeringut, on maakonnaplaneeringu tingimused üle võetud või täpsustatud valla üldplaneeringus.

Maakonnaplaneeringus on vaadeldav ala märgitud linnalise asustusega alaks (vt joonis 2). Linnalise asustusega ala kohta on maakonnaplaneeringu seletuskirja peatükis 3.2 toodud järgmised põhimõtted:

„Linnalise asustuse alad on määratletud eesmärgiga luua kompaktsed linnalise elukvaliteediga alad, kuhu ka kahaneva rahvaarvu tingimustes koonduvad töö- ja elukohad. Juba olemasolevate linnaliste keskuste tiheduse ja kompaktsuse tõstmine suurendab piirkonna ruumilist ja funktsionaalset sidusust, soodustab mitmekesise ja kvaliteetse elukeskkonna säilimist ja tekkimist ning hoiab uue tehnilise ja sotsiaalse taristu rajamisega kaasnevad kulutused võimalikult madalal tasemel. Linnalise asustuse aladena ei käsitleta monofunktsionaalset asustust (nt suvilapiirkonnad), vaid mitmekülgeid äri-, tootmise-, teenuste-, elamis- ja puhkefunktsioonidega alasid. Linnalise asustuse alade terviklikuks arendamiseks jagatakse linnalise asustuseala tiheasumiteks (võib olla ka üks tiheasum), mida arendatakse alltoodud põhimõtete ja tingimuste järgi (nt koostatakse tiheasumi ruumimudel).“

„Linnalise asustusega alade määramisel on lähtutud järgmistest linnalisele asustusele omastest tunnustest: hoonete vaheline kaugus ei ole suurem kui 200 meetrit ja seal elab vähemalt 200 inimest (Statistikaameti metoodika alusel määratud tiheasustusega paikkond). Asustustihedus on vähemalt 500 in/km² (tiheasumi määramise alampiir vastavalt juhendile). Mitmekülgne maakasutus ja taristud (elamu, äri- ja tootmiskaad, puhkealad, väljaarendatud tehniline taristu, teenuste ja töökohtade olemasolu). Arenguperspektiivi toetavad asukohategurid (maantee koridoride ja transpordi- sh rongiühenduste lähedus).“

Ruumilise arengu põhimõtted linnalise asustuse aladel

1. Linnalise asustuse alad on elanike, töökohtade ja teenuste peamise koondumise kohtadeks ka kahaneva rahvaarvu korral.
2. Linnalise asustuse alad hõlmavad nii elamualasid, tootmisalasid, äripiirkondi kui tihedale asustusele omaseid puhkealasid.
3. Linnalise asustuse alasid käsitletakse üldplaneeringutes tervikuna, st ei lähtuta asustusüksuste või halduspiiridest.
4. Asustuse suunamine ala sees lähtub eelkõige tihendamise printsiibist, millega eelistatakse tühjade maa-alade ja tühjalt seisvate hoonete kasutusele võtmist.
5. Eelisarendatakse keskkonnasäästlikke ja tervislikke liikumisviise nagu jalgsi ja jalgrattaga liikumine ning kergliiklusteed integreeritakse ühistranspordivõrguga.
6. Linnalise asustuse aladele ulatuvad roheline võrgustiku osad on eelkõige puhkeotstarbelised. Oluline on säilitada ja parandada roheline võrgustiku sidusust nii

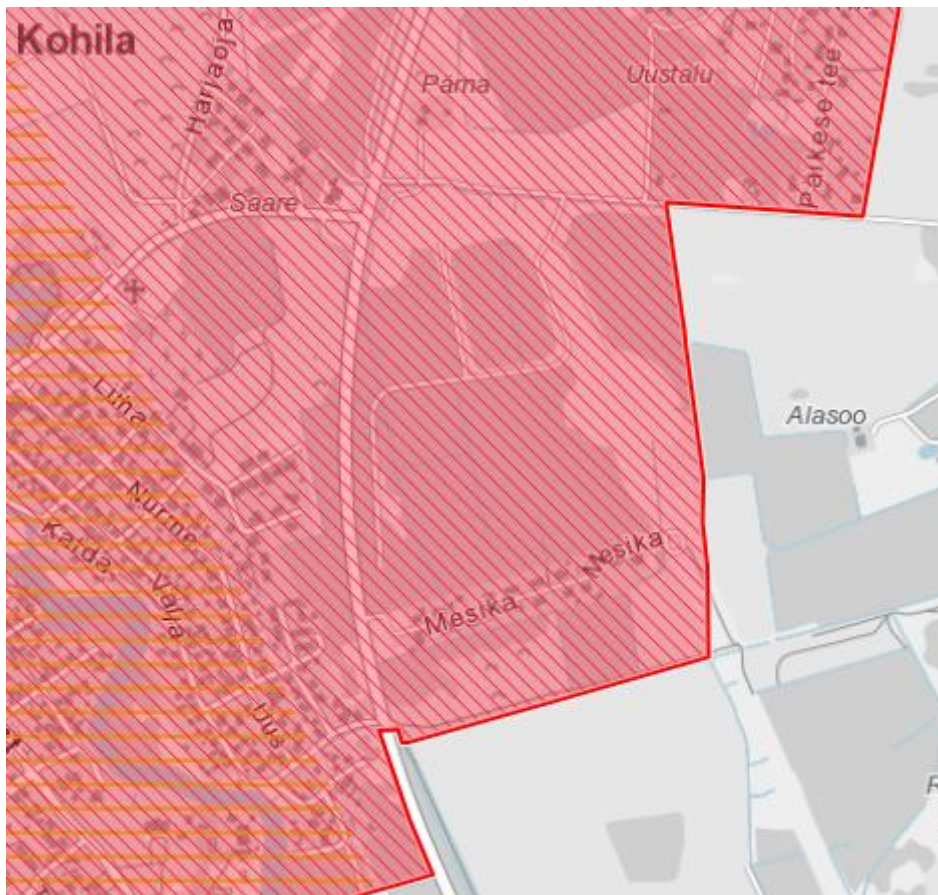
linnalise asustuse ala siseselt kui ka ühendusi teiste rohevõrgustruktuuridega. Linnalise asustuse roheline võrgustiku aladele ehitiste/rajatiste planeerimisel tuleb hinnata kaasnevat mõju roheline võrgustiku säilimisele ja toimimisele.

Tingimused linnalise asustuse aladel üldplaneeringute koostamiseks

1. Asustuse areng jälgib olemasolevat asustusstruktuuri ja põhineb eelistatult tihendamisel.
2. Uute suuremate elamualade kavandamine on lubatud linnalise asustuse ala sees ja tuleb terviklikult siduda olemasoleva kompaktse asustusega. Uue linnalise asustuse ala kavandamist loetakse maakonnaplaneeringut muutvaks.
3. Üldplaneeringutes täpsustatakse linnalise asustuse alade piire (vähendatakse või suurendatakse argumenteeritult) vastavalt reaalsele vajadusele (rahvastiku juurdekasvule) ja realiseerumise tõenäosusele.
4. Linnalise asustusega aladel tuleb läbi edaspidiste planeeringute koostamise tagada ühendus erinevate rohealade vahel ja juurdepääs avalikele haljasaladele sh puhkealadele. Elamute/tööstusalade lähestikku planeerides kavandada vajadusel haljastatud puhvertsoon.
5. Linnalise asustuse alal on valdavas ulatuses olemas või arendatakse välja ühtsed tehnovõrgud, nt veevarustus, kanalisatsioon, kaugküte jmt.
6. Üldplaneeringutes määratletakse linnalise asustuse alade piires tiheasumid.¹² (¹²*Olemasoleva kompaktse asustusega üksused (nt linnaosad vm ruumiliselt terviklik üksus), mille piiresse lisanduvad vajadusel kavandatavad laiendused või erandjuhul uued planeeritavad kompaktse asustusega terviklikult piiritletud üksused.*)

Põhimõtted tiheasumite määramiseks üldplaneeringute koostamisel

1. Üks linnalise asustuse ala võib koosneda ühest või mitmest tiheasumist.
2. Tiheasumit käsitletakse ja planeeritakse tervikuna, sõltumata asustusüksuse piiridest.
3. Tiheasumi piiritlemisel lähtutakse maastikulisest, funktsionaalsest ning kogukondlikust loogikast.
4. Tiheasum võib hõlmata nii äri-, elamu- kui tootmismaid, samuti puhkealasid jt kvaliteetse elukeskkonna jaoks vajalikke funktsioone; neid ei kavandata erinevate joonobjektide (teed, trassid ja liinid) kaitsekoridoridesse.
5. Tiheasumi arendamine toimub põhimõttel, et avalik ruum ja elanikele vajalikud taristud on laienduste puhul ehitatud välja hiljemalt hoonete valmimise ajaks.
6. Olemasoleva tiheasumi laienemine saab toimuda vaid tervikliku, sh nii olemasolevat kui kavandatavat laiendust hõlmava ruumilahenduse alusel.
7. Tiheasumites võib koostada üldplaneeringu osana ruumimudeli, mis kavandab tiheasumi ruumilist struktuuri ja terviklahendust eelkõige linnakeskustes ja uuselamurajoonides. Ruumimudel sisaldab nägemust hoonestuse ja avaliku ruumi paiknemisest ja struktuurist ning elamisüksuste tihedusest, mis on kooskõlas eeldatava elanike arvuga ning neile vajalike teenuste osutamisega.

Joon 2 Väljavõtte maakonnaplaneeringust (linnalise asustusega ala).

„Linnalise keskkonna arendamise eesmärk on linnalise asustuse aladel (ptk 3.2) mitmekülgse linnaruumi tekkimine, kus erinevate funktsioonide koondamise kõrval tähtsustatakse ka linnaruumi kvaliteeti, harmoonilisust ja inimõõtmelisust. Linnalise keskkonna arendamisel soodustatakse erinevaid liikumisvõimalusi, pööratakse tähelepanu tänavate võrgu kujundamisele, hoonestusele ja haljastusele. Linnaruumi turvalisuse tagavad läbimõeldud ruumilahendused ja tänavavalgustus.“

Arvestamine Konksu detailplaneeringus

Konksu detailplaneeringuga kavandatav elamute rajamine on nimetatud põhimõtetega ja tingimustega kooskõlas järgmistel alustel:

- **Tihendamise printsiip (põhimõte nr 4, tingimus nr 1):** Kuigi tegemist on olemasoleva asustuse laiendamisega, on see laienemine kompaktne, piiritletud ja põhjendatud (olemasolev tiheasustusala on piiratud, uus kogujateede taristu võimaldab kontrollitud laienemist).

- **Sidusus olemasoleva asustusega (tingimus nr 2):** Planeeringuala paikneb vahetult Mesika tänava olemasoleva elamupiirkonna kõrval ning on sellega ruumiliselt ja funktsionaalselt seotud.
- **Keskkonnasäästlikud liikumisviisid (põhimõte nr 5):** Rail Balticu projektiga rajatav uus põhi- ja kogujateede võrgustik koos kergliiklusteedega toetab jalgsi ja jalgrattaga liiklemist.
- **Rohevõrgustiku sidusus (põhimõte nr 6):** Planeeringus on arvestatud Kohila rohesilla toimimisega (piirdeaedade, valgustuse ja teekatte piirangud).

Seos Kohila valla üldplaneeringuga

Kehtivas Kohila valla üldplaneeringus¹ (kehtestatud 28.11.2024) on linnalise asustusega alaga arvestatud ja Kohila alevi tiheasustatud ala on kavandatud linnalise asustusega ala sisse. Kuigi tiheasustusala ja linnalise asustusega ala vahel ei ole üldplaneeringus otsest seost, võib lugeda, et üldplaneeringuga on linnalise asustusega ala täpsustatud ning määratud tihe- ja hajaasustusega ala piir selles juhtotstarvete funktsionaalsuselt.

Järeldus maakonna- ja üldplaneeringuga vastavuse kohta

Konksu detailplaneeringuga kavandatav lahendus ei ole vastuolus Rapla maakonnaplaneeringuga, kuna:

- planeeringuala asub maakonnaplaneeringus määratud linnalise asustuse alal;
- tegemist on kompaktsel tiheasustuse laiendusega, mis on maakonnaplaneeringu põhimõtete kohaselt lubatud;
- Kohila valla üldplaneering on maakonnaplaneeringu tingimused üle võtnud ja neid edasi täpsustanud.

Valla üldplaneeringuga on asustuse arengusuundi täpsustatud. **Konksu detailplaneeringuga kavandatav tegevus on maakonna- ja üldplaneeringuga täielikult kooskõlas**, kuna see realiseerib nii maakonnaplaneeringus määratud linnalise asustuse arengu põhimõtteid kui ka üldplaneeringus segafunktsiooniga alale seatud tingimusi. Detailplaneeringulahendus on välja töötatud koostöös Rail Baltic Estonia OÜ-ga, millega on saavutatud kompromiss kruntide ruumikujude ja paiknemise osas.

¹ Kohila Vallavolikogu kehtestas **28.11.2024 otsusega nr 40** Kohila valla üldplaneeringu, <https://kohila.ee/keskkond-ehitus-ja-teed/ehitus-planeerimine-teed/uldplaneering/>

Arvestamine Rail Balticu raudteetrassi eriplaneeringuga

Konksu detailplaneeringu alast kirdes ja idas on kehtestatud Rail Balticu raudteetrassi eriplaneering. Rail Baltic on raudteetaristu projekt, mille eesmärk on rajada marsruudil Tallinn–Pärnu–Riia–Kaunas–Leedu/Poola piir kaherööpmeline elektrifitseeritud kiire raudtee.

Konksu detailplaneeringu ala jääb osaliselt Rail Balticu trassikoridori, mis on kehtestatud 2018. aastal Rapla maakonnaplaneeringuga „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“. Maakonnaplaneeringus on sätestatud, et kohalikul omavalitsusel tuleb edasisel planeerimis- ja ehitustegevusel arvestada planeeringuga määratud trassikoridori, raudteenfrastruktuuri ja raudtee rajamisest tingitud ümberehituste (nt teed) vajaduste ja nende põhimõtteliste asukohtadega. Samuti on raudtee projekteerimise ülesandeks muu hulgas raudtee ja raudtee ehitamisest tingitud raudteenfrastruktuuri, sh sildade ja ökoduktide asukohtade ja tehniliste lahenduste täpsustamine. Planeeringuga määratud raudteetrassi koridori ja sellest edaspidi lähtuva raudtee kaitsevööndiga tuleb planeeringu koostamisel arvestada.

Koos Rail Balticu planeeringuga on kavandatud ka mitmete liiklussõlmede ümberehitused. Detailplaneeringuga nähakse ette rajatavate uute liikumislahenduste kasutamine (kogujatee, kergliiklustee, sillad). Kuigi uute liikumisteede tõttu pikeneb mõnevõrra teekond Kohila alevisse, tagavad uued juurdepääsud vaadeldava piirkonna elanikele suhteliselt ohutu juurdepääsu Kohila alevis olevatele teenustele (sh koolidele, lastehoiule) ja ka juurdepääsu Tallinn-Rapla-Türi teele (nr 15).

Planeeritud tegevustele on koostatud võimalike mõjude väljaselgitamiseks erinevaid keskkonnamõjude hindamisi. Käesolevas eelhindamises on arvestatud ka keskkonnamõju strateegilise hindamise „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“ aruande koosseisu kuuluvate hindamistega.

2. Detailplaneeringu vastavus Kohila valla üldplaneeringule

Käesoleva punktiga hinnatakse Konksu detailplaneeringu vastavust Kohila valla üldplaneeringule (kehtestatud 28.11.2024), võttes aluseks planeerimisseaduse § 124 lõike 2, mille kohaselt on detailplaneeringu eesmärk eelkõige üldplaneeringu elluviimine.

Asukoht segafunktsiooniga maa-alal

Konksu katastriüksus asub Kohila valla üldplaneeringu kohaselt **segafunktsiooniga maa-alal** (vt üldplaneeringu joonis 1 "Maakasutus"). Vastavalt kehtivale Kohila valla üldplaneeringule (kehtestatud 28.11.2024 otsusega nr 40) asub detailplaneeringu ala segafunktsiooni juhtotstarbega maa-alal.

Üldplaneeringu punkti 2.5.4 kohaselt on segafunktsiooniga maa-alal lubatud:

- erinevat tüüpi elamud (sh korterelamud);
- majutus-, toitlustus-, büroo-, kaubandus-, teenindus-, spordi-, meelelahutus- ja ühiskondlikud hooned;
- puhkealad ning teed ja väljakud.

Segafunktsiooniga maa-alal kehtivad järgmised tingimused:

1. Segafunktsiooniga alale ei või kavandada tootmis- ja laohooneid, hoidlaid, põllumajanduse-, puidu ladustamise ja töötlemise-, jahi- ja kalamajandushooneid, sest neid tegevusi ei ole häiriva mõju tõttu võimalik teiste otstarvetega kombineerida.
2. Segafunktsiooniga maa-ala kavandamisel tuleb tagada **inimmõõtmeline ja sidus avalik ruum**, mis arvestab kvaliteetse ruumi põhimõtetega.
3. Segafunktsiooniga maa-alade kavandamisel tuleb arvestada selle **kättesaadavusega kasutajatele läbi erinevate liikumisviiside** (nt buss, jalgratas, sõiduauto). Eelistada lahendusi, mis toetavad kergliiklejate ja ühistranspordi kasutajate mugavust.

Detailplaneeringu vastavus nimetatud tingimustele:

ÜLDPLANEERINGU NÕUE	TÄITMINE DETAILPLANEERINGUS
1. Inimmõõtmeline ja sidus avalik ruum	Planeeritud Rebasemäe tänav on kavandatud elurajooni sisetänavana, mille profiil ja kiirusepiirangud toetavad jalakäijaid. Kruntide ehitusõigus (max 8,5 m kõrgus, kuni 2 korrust) tagab inimliku mõõtkava. Tänavavõrk on kavandatud sidusana moodustades ringistusühenduse Mesika tänavaga, millega on ÜP täiendav tingimus täidetud – tupiktänavate ringistus.
2. Kättesaadavus erinevate liikumisviisidega – jalgsi ja jalgrattaga	Rail Balticu projektiga rajatav uus teede võrgustik sisaldab kergliiklusteed, mis tagab ohutu ja katkematu jalgratta- ja jalgteeühenduse nii Kohila alevi kui ka ümbritsevate piirkondade suunas.
3. Kättesaadavus erinevate liikumisviisidega – sõiduautoga	Uus kogujateede võrgustik võimaldab mugavat ja ohutut juurdepääsu nii planeeringualale kui ka sealt väljapoole, liitudes olemasoleva T15 maantee ja kavandatava RB taristuga. Kõikidele kruntidele on tagatud juurdepääs avalikult kasutatavalt teelt.
4. Säätlike liikumisviiside toetamine	Parkimine on lahendatud omal krundil, mis väldib tänavate äärde parkimisest tulenevaid takistusi jalakäijatele ja ratturitele. Kergliiklustee olemasolu soodustab jalgratta ja jalgsi liikumist eelistatud alternatiivina sõiduautole.

<p>5. Turvalisus ja funktsionaalne mitmekesisus</p>	<p>Avalik ruum (tänavad, haljasalad) on kavandatud jälgitavana ja turvalisena – hoonestus on suunatud tänava poole, vältides pimedaid nurki ja varjualuseid. Segafunktsioonile vastavalt on elamukrundid kavandatud koos haljas- ja üldkasutatavate aladega, mis loob eeldused keskkondlikuks ja ulukite liikumise tegevuseks.</p>
--	--

Detailplaneeringuga kavandatavad elamukrundid (ridaelamud, kaksikelamud, üksikelamud) vastavad oma tüübilt ja mahult üldplaneeringus segafunktsiooniga alale seatud lubatud kasutuste loetelule. Tegemist on seega **üldplaneeringuga ette nähtud maakasutuse juhtotstarbe realiseerimisega**, mitte selle muutmisega.

Seotus Kohila valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavaga

Lähtuvalt arengukavast „Kohila valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2024-2035“², ei jää ala ühisveevarustuse ja -kanalisatsiooni alale (vt joon. 3) Ühisveevarustuse ja -kanalisatsiooniga hõlmatud ala asub menetletava detailplaneeringu alast lõunas (Mesika tn). Kuigi planeeringuala ei asu Kohila valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavas (2024-2035) määratud ÜVK alal, on detailplaneeringuga kavandatud liitumine lubatud olemasoleva Mesika tänava ÜVK võrguga. See lahendus on kooskõlastatud OÜ Kohila Majaga (tehnilised tingimused 31.10.2023) ning on kooskõlas üldplaneeringu punktis 4.2.2 sätestatud põhimõttega, et uued elamualad tuleb võimalusel liita olemasoleva ÜVK võrguga.

² <https://kohilamaja.ee/kohila-valla-uhisveevargi-ja-kanalisatsiooni-arendamise-kava-2024-2035/>

Joon.3 Kohila valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava 2024-2035 (väljavõte Kohila alevi ja lähikonnade ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni asendiplaanist)

3. Mõjutatava keskkonna kirjeldus

Käesoleva punkti koostamisel on juhitud KeHJS § 33 lõigetes 3-5 sätestatud kriteeriumitest, mille kohaselt tuleb KSH vajalikkuse üle otsustada lähtudes detailplaneeringu iseloomust ja sisust, selle elluviimisega kaasnevast keskkonnamõjust ning asjaomaste asutuste seisukohtadest.

Eelhinnangus on planeeringuala ja vaadeldava piirkonna iseloomustamiseks kasutatud Maa- ja Ruumiameti kaardirakenduse veebikeskkonnast ning Keskkonnaregistri veebikeskkonnast saadud informatsiooni (sisuga mai–juuli 2025).

Asukoht ja naabrus

Detailplaneeringu ala asub Rapla maakonnas Kohila vallas Urge küla lõunaosas, jäädes Tallinn–Rapla–Türi tee nr 15 katastriüksusest idasse. Konksu katastriüksuse (31701:001:1259) suurus on 41 473 m² ja sihtotstarve on 100% maatulusmaa.

Piirnevad katastriüksused:

Suund	Katastriüksus	Sihtotstarve
Põhi	Kiriku (31701:001:2243), Mägra (31701:001:2254), Rebasenurga (31701:001:1869)	100% maatulundusmaa
Ida	Tallinna-Rapla raudtee 850 (31701:001:1944)	100% maatulundusmaa
Kagu	Tallinna-Rapla raudtee 860 (31701:001:1901)	100% maatulundusmaa
Lõuna	Mesikamänniku (31701:002:0292), Mesika tn 1, 1a, 3, 5, 7, 9, 11, 13	üldkasutatav maa ja elamumaad
Lääs	Kohila liiklussõlm 850 (31701:001:2253)	100% maatulundusmaa
Loode	Kohila liiklussõlm 621 (31701:001:2244)	100% maatulundusmaa

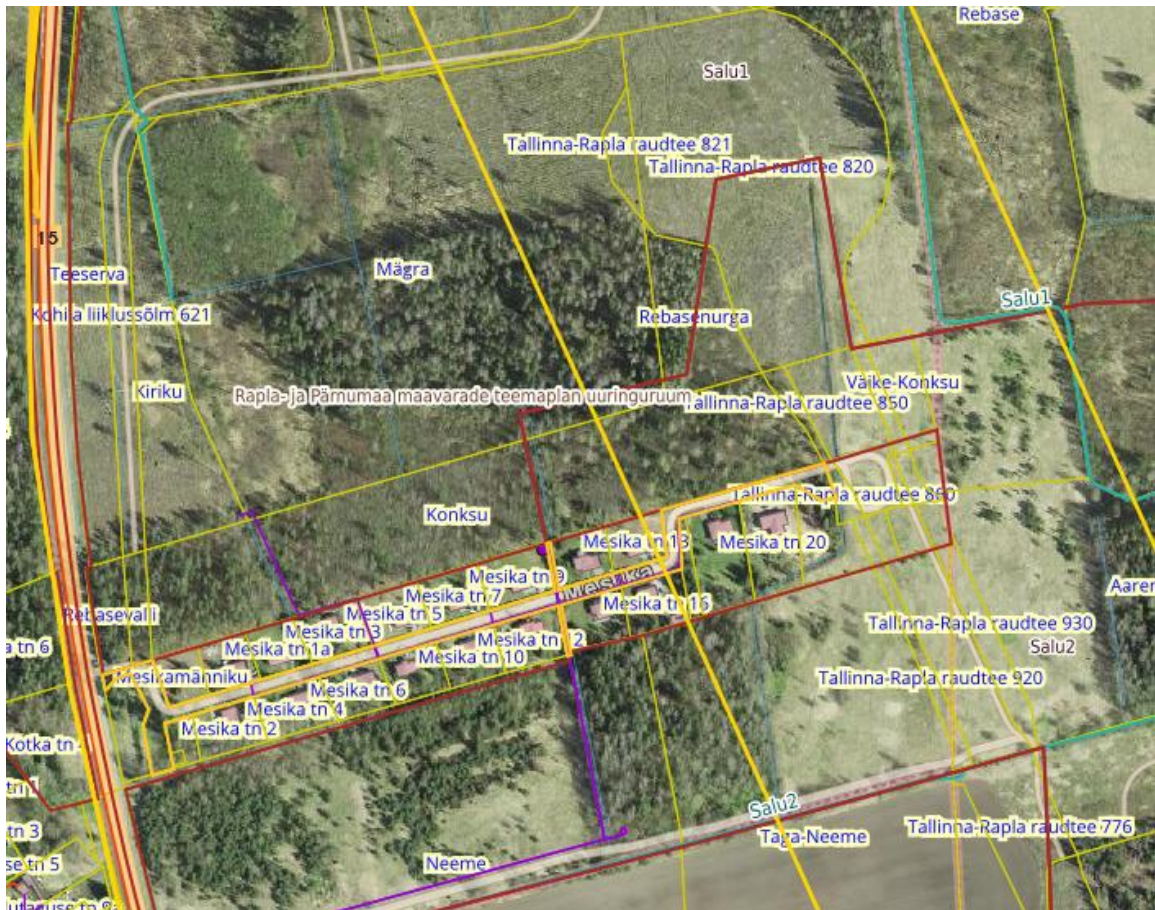
Mesika tänav (31701:001:1899) on transpordimaa sihtotstarbega.

Olemasolev olukord ja kitsendused

Ehitisregistri andmetel on Konksu katastriüksus hoonestamata. Kinnistut läbivad olemasolev ühisveevärgi ja kanalisatsiooni torustik ning elektrikaabel (varustab ühisveevärgi reovee ülepumplat).

Detailplaneeringu alale põhjustavad kitsendusi järgmised objektid (vt joonis 4; Maa-ameti kitsenduste kaardirakendus):

Kitsenduse objekt	Kirjeldus
Tallinn–Rapla–Türi maantee kaitsevöönd	30 m alates sõiduraja servast
Maaparandussüsteem Salu 1	Asub planeeringuala lõunaservas
Elektrimaakaabelliin	AXPK.4x120
Rail Balticu raudtee trassi koridor	Riigi eriplaneeringu ala

Joon.4 Detailplaneeringuga hõlmatud ala paiknemine ja kitsendused alale (Maa-ameti kaardirakenduse andmed)

Rohesild ja geoloogilised tingimused

Rohesild

Alale põhjustab piiranguid Konksu katastriüksusest põhja poole jääv, Rail Balticu raudteeprojekti raames rajatav **Kohila rohesild** (vt joonis 5). Rohesild on kavandatud eelkõige väikeulukitele, kuid võimaldab ka suurulukitele ohutut ülepääsu raudteest. Selle toimimise tagamiseks on detailplaneeringus kehtestatud piirangud piirdeadadele, valgustusele ja teekatte tüübile (vt peatükk 4.1).

Geoloogia

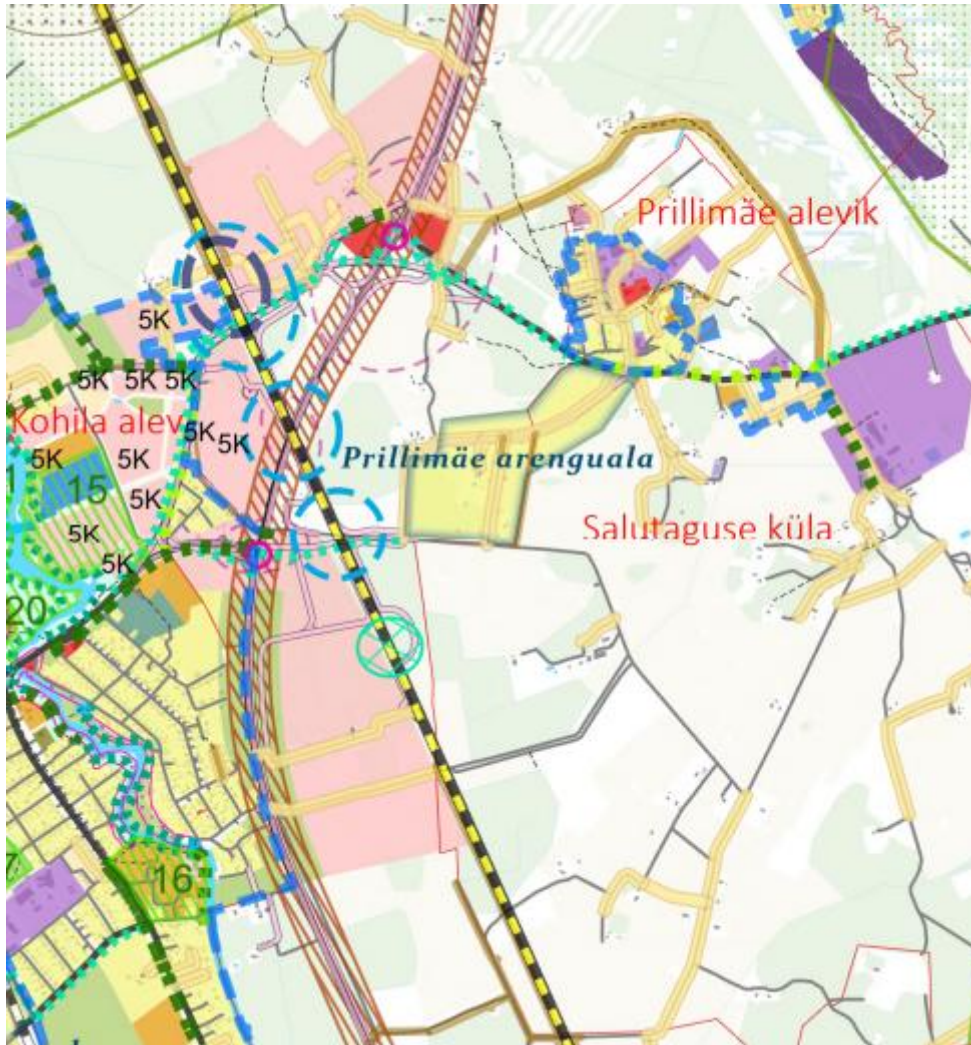
Geoloogilisel baaskaardil nähtub, et planeeringuala asub Kvaternaari ajastul ladestunud pinnakatte geneetilistel setetel, kus pinnakatte paksus on väike (alla 1 m).

Põhjavee kaitstus

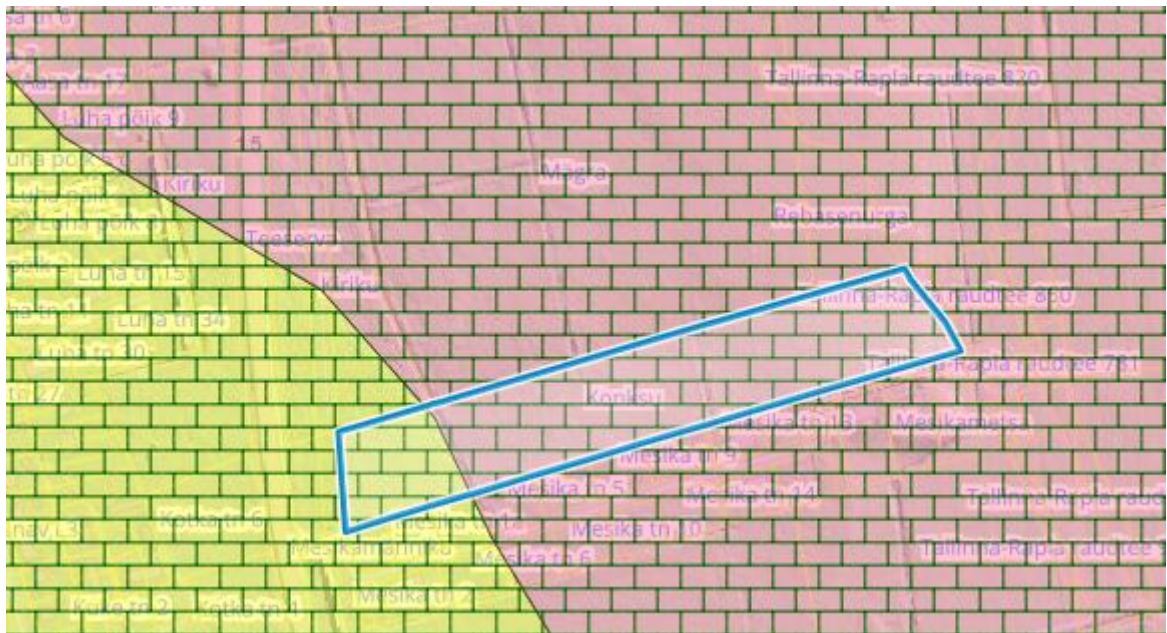
Hüdrogeoloogilistest tingimustest ning pinnakatte paksusest ja koostisest tulenevalt on vaadeldava piirkonna põhja- ja idapoolsel osal põhjavesi looduslikult **nõrgalt**

kaitstud maapinnalt lähtuva punkt- või hajureostuse suhtes (vt joonis 6). Läänepoolsel väikesel osal on põhjavesi **keskmiselt kaitstud**.

Planeeringuala **ei jää nitraaditundlikule alale**.

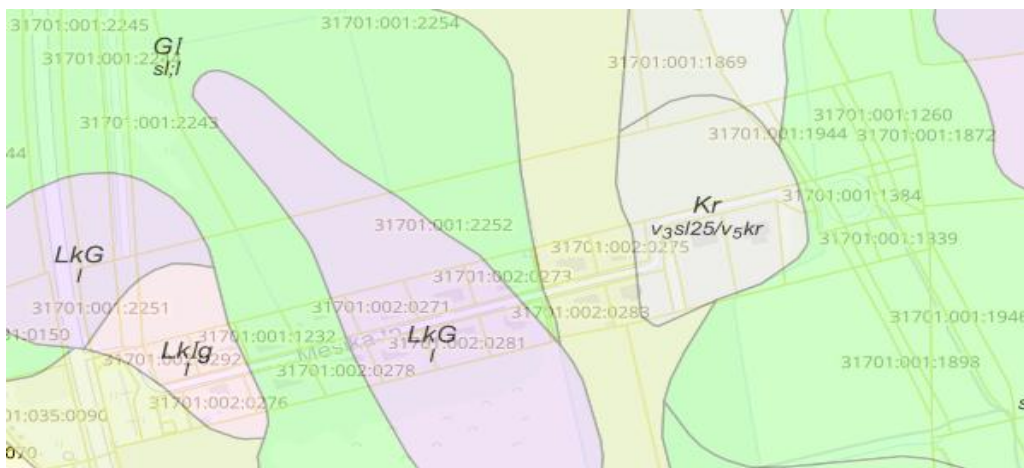

Joon. 5. Rohesilla paiknemine on tähistatud rohelise ringiga (väljavõtte Kohila valla üldplaneeringu maakasutuse plaanist). Kehtiv rohevõrgustik on tähistatud rohelise täpprastriga (kirde ja loode nurkades)

Joon 6. Detailplaneeringu ala põhjavee kaitstus (Maa-ameti kaardirakenduse andmed)

Detailplaneeringuala asub nõrgalt kaitstud põhjaveehaarde alas.

Joon.7 Detailplaneeringuala mullastik (maa-ameti kaardirakenduse andmed)

Detailplaneeringuala mullastik on varieeruv (vt Joon. 7). Alal paiknevad keskmiselt liigniisked leetunud gleimullad (LkG I); gleistunud nõrgalt leetnud mullad (LkIg), mis on ajutiselt liigniisked liiv- ja harva saviliivmullad; õhukese huumusehorisondiga koreserikkad rähkmullad (Kr) ja leetjad gleimullad (GI).

Maavarad

Lähim maavaravaru paikneb Urge kruusakarjääris (kaevandamisluba KL-508354), jäädes detailplaneeringu alast kirdesse ca 2,8 km kaugusele. Kavandatav tegevus ei avalda sellele mõju.

Veekogud ja põjavesi

Lähim veekogu, Keila jõgi, asub alast läänes ca 0,5 km kaugusel. Kavandatava tegevuse alale ega naaberkatastriüksustele ei jää puurkaeve.

Maaparandus

Katastriüksus asub maaparandussüsteemi Salu 1 (VID 4109610031170004) lõunaserval.

Metsakooslused

Planeeringualal kasvab mets (kõrghaljastus). Metsaportaali (<https://register.metsad.ee/kihid/eraldis/5137785>) andmetel on detailplaneeringu alal kasvava metsa kohta metsamajandamise kava alusel toodud järgmine info (vt joonis 8):

Joon.8 Väljavõte metsaportaalist

Eraldis	Pindala	Boniteet	Kasvukohatüüp	Peapuuliik	Arenguklass	Vanus	Raievanus
3	1,1 ha	I	sinilille	mänd 55%	keskealine	82 a	84 a
4	0,4 ha	I	sinilille	kuusk 50%	keskealine	82 a	67 a
5	2,0 ha	II	jänese kapsa- mustika	kuusk 65%	küps	110 a	77 a
6	0,98 ha	II	sinilille	haab 50%	küps	77 a	51 a

Kokkuvõte metsakooslustest:

Eraldistel 3 ja 4 (kokku 1,5 ha) on tegemist I boniteediklassi keskealise metsaga, kus peapuuliikideks on mänd ja kuusk. Eraldistel 5 ja 6 (kokku ca 3,0 ha) on tegemist II boniteediklassi küpse metsaga, kus peapuuliikideks on kuusk ja haab. Metsa raadamise ja säilitamise täpsemad tingimused on toodud peatükis 4.1 (leevendusmeetmed).

Kaitstavad loodusobjektid

Infosüsteemi kohaselt ei jää detailplaneeringu alale looduskaitseaduse kohaseid kaitstavaid loodusobjekte ega kattu kavandatav tegevus looduskaitse üksikobjekti piiranguvööndiga.

Detailplaneeringu alal ja sellega piirnevatel katastriüksustel **ei ole Natura 2000 alasid**. Lähim looduskaitsealune objekt (EELISE andmetel) on Tohisoo mõisa park (KLO1200205), mis jääb detailplaneeringu alast edela suunas ca 0,5 km kaugusele. Arvestades kaugust ja nende vahelise ala iseloomu (Tallinn–Rapla–Türi maantee, olemasolev elamute ala), puudub kavandataval tegevusel mõju nimetatud kaitstavale objektile.

Kultuuripärand

Kultuurimälestised

Kultuurimälestiste riikliku registri³ andmetel ei jää kavandatava tegevuse alale ega selle lähialale kultuurimälestisi. Registrisse kantud kultuurimälestistest jääb lähim arheoloogiamälestis „Asulakoht“ (11992) detailplaneeringu alast ca 0,85 km kaugusele

³ Kultuurimälestiste riikliku registri, <https://register.muinas.ee>

edelasse. Arvestades kaugust ning nendevahelise ala iseloomu (Tallinn–Rapla–Türi maantee, olemasolev elamute ala), puudub kavandataval tegevusel mõju nimetatud mälestisele.

Pärandkultuuri objektid

Pärandkultuuri all mõistetakse eelmiste põlvkondade poolt pärandunud inimtekkelisi objekte maastikus, mis omavad pärimuslikku taustateavet ja kultuurilist väärtust eeskätt kohalikule kogukonnale. Pärandkultuuri objektid ei ole riikliku kaitse all – nende säilimine on eeskätt maaomanike endi kättes.

Lähimad pärandkultuuri objektid on Tohisoo mõis, mis jääb alast ca 0,6 km kaugusele edelasse. Kavandatav tegevus ei mõjuta mõisa ega sellega seotud pärandkultuuri väärtusi.

Keskkonnakoormus ja jäätmemajandus

Keskkonnalaad

Keskkonnateabe keskuse keskkonnalubade infosüsteemi andmetel ei asu planeeringualal ega selle naaberkatastriüksustel keskkonnalubasid omavaid ettevõtteid. Lähimad keskkonnaluba omavad ettevõtted (pesumaja, Salutaguse pärmitehas) asuvad alast kaugemal kui 1,6 km.

Jäätmemajandus

Vastavalt Kohila valla jäätmehoolduseeskirjale⁴ on kogu valla territoorium hõlmatud korraldatud jäätmeveoga. Detailplaneeringu ala teenindamine korraldatud jäätmeveoga on tagatud.

Radoon

Pinnase radoonisisalduse järgi kuuluvad piirkonna maaüksused normaalse või madala radoonisisaldusega pinnasega alade hulka (Eesti geoloogiateenistus, Eesti pinnase radooniriski kaart, andmed 2023. a seisuga).⁵

Teenuste kättesaadavus ja olemasolev taristu

Teenused

Lähimad teenuseid pakkuvad ettevõtted ja asutused asuvad teisel pool Tallinn–Rapla–Türi teed asuvas Kohila alevis. Rohkem võimalusi erinevate teenuste saamiseks, huviharidusega tegelemiseks ning vaba aja veetmiseks leiab Tallinnast või Raplast. Kohila alevis asuvad ka ühistranspordi peatused (rong, liinibussid).

⁴ Kohila valla jäätmehoolduseeskiri, <https://www.riigiteataja.ee/akt/411042024004>

⁵ Eesti pinnase radooniriski kaart *Andmed 2023. aasta seisuga*

<https://gis.egt.ee/portal/apps/experiencebuilder/experience/?id=f4363bc3bae34fe19e04458dc875375e>

Vee- ja kanalisatsioonitaristu

Konksu katastriüksusest lõunas, Mesika tänaval asuvad elamualad saavad nõuetele vastava joogivee ühisveevärgist. Mesika tänava elamute juurest toimub reovee ärajuhtimine OÜ-le Kohila Maja kuuluva ühiskanalisatsiooniga. Heitvesi suunatakse Kohila alevi põhjapoolses osas asuvast reoveepuhastist Keila jõkke. ÜVK trassid ja reoveepuhasti kuuluvad OÜ-le Kohila Maja.

Detailplaneeringuga kavandatakse Konksu elamukruntide liitumine olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga, mis on kooskõlastatud OÜ Kohila Majaga.

4. Tegevusega eeldatavalt kaasnev mõju

Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega seotud mõjud, keskkonnaprobleemid

Geoloogia (aluspõhi) – olemasoleva info alusel kavandatav tegevus eeldatavalt olulist negatiivset mõju piirkonna geoloogilistele omadustele ei avalda. Mõju on põhiliselt ülemises kihis ehitiste rajamise ulatuses.

Pinnas, muld – ehitamise käigus avaldatakse pinnasele kohati olulist negatiivset mõju. Mõjud on lokaalsed, suhteliselt lühiajalised ja pöördumatud (hoonete, tee, tehnovõrkude rajamine). Loodusvaradest on oluline kasvupinnas, mida pärast ehitusalalt eemaldamist saab suunata uuesti kasutusse haljastusel. Kaevenditest väljavõetud pinnast saab kasutada kohapeal täite- ja tasandustöödel, teisaldatava pinnase koguste kohta täna info puudub. Kavandatava tegevusega kaasneb alal eeldatavalt mõningane negatiivne ja pöördumatu mõju mullale (kasvukihile), sest kavandatud ehitiste, rajatiste alust maad ei saa enam kasutada taimekasvatuseks, sh metsa- või põllumajandussaaduste tootmiseks.

Kavandatavate ehitiste asukoha ja ehitiste alla jääva eeldatavalt suhteliselt väikse maa-ala tõttu ei saa väita, et kavandatav tegevus omaks suuremas plaanis vaadatuna piirkonna mullastikule ja majandusele oluliselt negatiivset mõju. Mõjud on peamiselt planeeringualal. Ehitamise käigus looduslikust seisundist eemaldatud pinnas, kivim ja setend on esmaselt kaevis maapõueseaduse (MaaPS) § 6 lg 2 mõistes ning seda võib kaevisele alusel objektilt välja viia ja kasutada maastiku kujundamisel. Kui ehituse käigus tekkiva materjali (sh kaevise) edasine kasutus ei ole kindel, on tegemist jäätmetega jäätmeseaduse mõistes. Kui ehitusel tekkinud materjali kasutatakse samal objektil, nt ehitusprojekti alusel, ei ole tegemist jäätmetega ning tegevust ei reguleerita jäätmeseaduse alusel. Juhul, kui materjali ei kasutata ehitusprojekti raames, tuleb igakordselt hinnata materjali edasist kasutust ning juhul, kui kasutus ei ole kindel, tuleb seda käsitleda jäätmetena.⁶ Eelkõige tuleks igal võimalusel kasutada jäätmete käitlemisel ringmajanduse põhimõtteid.

Detailplaneeringu alal ei ole registreeritud tootmisest jms tingitud pinnasereostusi. Puudub teave, et Kohila valla ettevõtetest oleks vaadeldavale piirkonnale registreeritud oluline

⁶ Keskkonnaameti 25.11.2021 kiri nr 6-3/21/22822-2

negatiivne mõju. Kaugemal asuvad ettevõtted eeldatavalt ei mõjuta planeeringuga kavandatud oluliselt negatiivselt.

Maavarad – riiklikusse registrisse kantud maavaravarudele, maardlatele kavandatav tegevuskauguse tõttu eeldatavalt olulist negatiivset mõju ei avalda.

Mets ja teised looduslikud kooslused – kavandatav tegevus avaldab Konksu katastriüksusel kasvavale metsale (kõrghaljastusele) negatiivset ja osaliselt pöördumatut mõju, sest elamute ehitamiseks likvideeritakse osa metsast. Mets (haljasala) jääb enamjaolt alles detailplaneeringu ala idapoolsele (eraldis 6) ja käänepoolsele (eraldis 3) osale. Elamute alal olev mets (eraldis 4 ja 5) kasvab nii boniteedilt kui ka kasvukoha tüübilt väga heade omadustega metsamaal. Metsaregistri andmetel on peapuuliigiks kuusk. Probleemiks võib nendel kasvukohtadel kuusel olla juurepess, mis põhjustab kuusel tüvemädanikku. Lisaks kuusele kasvab alal mäнди, haaba ja kaske. Eraldisel 4 on tegemist keskealise metsaga ja eraldisel 5 on tegemist küpse metsaga. Kui detailplaneeringu alal tee rajamiseks raadatakse kõik teemaal olevad puud, siis elamukruntidel tuleb kasvama jätta võimalikult rohkem kasvujõulisi puid, puudegrupe ja põõsaid. Erivanuseliste ja erinevat liiki puude säilitamisega tagatakse lindudele elupaiku ja nii on arendustegevusega kaasnevaid negatiivseid mõjusid võimalik oluliselt leevendada. Kuna arendustegevust kavandatakse suhteliselt väikesele maa-alale ja kõrval oleval Mägra katastriüksusele (31701:001:2254, sihtotstarve maatulundusmaa 100%, kõlvikuliselt põhiliselt metsamaa) ning Rebasenurga katastriüksusele (31701:001:1869, sihtotstarve 100% maatulundusmaa, kõlvikuliselt metsamaa) jääb metsamaa alles, ei ole mõju eeldatavalt kogu piirkonnale oluliselt negatiivne, sest elamumaa kruntidele rajatakse uut haljastust, kasvama jäävad ka osa olemasolevatest puudest. Lindudel, loomadel, putukatel on võimalus kasutada elamiskohana planeeringualast näiteks põhjapool olevaid Mägra ja Rebasenurga katastriüksusi. Tagada tuleb, et detailplaneeringu elluviimisel ei tehtaks raietöid nn linnurahu perioodil (15. aprillist kuni 15. juulini). Olemasoleva looduskeskkonna muutmine omab pöördumatut, mõningast negatiivset mõju (ehitiste asukohas hävitatakse enamjaolt olemasolevad kooslused – taimestik, loomastik, mõningal määral muudetakse veerežiimi, suureneb inimese mõju looduskeskkonnale, häiritud saab loomade väljakujunenud liikumine jms).

Huvitaval kombel väljastati ja realiseeriti aastatel 2024–2025 lageraie luba Mägra katastriüksuse (vahetult Konksu kinnistust põhja pool) metsaga kaetud eraldisele nr 7, kuigi kogu ala asub (või asus) Kohila rohesilla A-tsooni kaitsevööndis. Üheltki ametiasutuselt ei esitatud selle raie kohta keelduvat märget. See asjaolu näitab, et piirkonna looduskeskkond on juba varasemalt oluliselt mõjutatud ning rohesilla kaitsevööndi tingimuste rakendamine on olnud ebahütlane.

Samas tuleb tõdeda, et kavandatava arendustegevuse käigus kujundatakse piirkonnas välja uus elukeskkond. Kuigi see toob kaasa muutusi, loob see ka võimalusi uutele eluvormidele – sh kujundatakse uut haljastust, mis aja jooksul annab elupaiga linnu-, looma- ja putukaliikidele.

Arvestades planeeringuala väiksust (4,1 ha) ning asjaolu, et piirkond on juba praegu tugevalt mõjutatud inimtegevusest (vahetult naabruses asuvad Mesika tänava elamukrundid, Tallinn-Rapla-Türi maantee, olemasolevad tehnovõrgud, realiseeritud lageraied Mägra kinnistul, Rail Balticu põhitrass), on alust eeldada, et kavandatav elamute rajamine ei avalda olulist negatiivset mõju naabruskonna elupaikade, liikide ega ökosüsteemi üldisele seisundile.

Ehitustegevus (sh müra, tolmu- ja valgusreostus) ning hilisem kinnistute kasutus toovad kaasa muutusi loomade ja lindude elupaikades. Kuigi mõju täpset suurust ei ole võimalik ette

ennustada, on see eeldatavasti suurim ehitustegevuse ajal. Seda saab oluliselt vähendada, kui planeerida ehitustööd perioodi, mis ei kattu lindude pesitsus- ja poegimisajaga (väljaspool 15. aprillist 15. juulini). Täiendava leevendusmeetmena tuleb ehitusprojektides ette näha olemasoleva kõrghaljastuse maksimaalne säilitamine.

Võimalik, et uued elanikud hakkavad naabruses asuvat taastuvat metsa (Mägra ja Rebasenurga katastriüksused) kasutama rekreatsioonialana, mis võib kaasa tuua täiendava häiringu loomade liikumisele. Siiski on see mõju eeldatavalt väike, kuna suurem osa metsamassiivist jääb kavandatud elamutest eemale ega ole otseses kasutussurves.

Kohila rohesild ja rohevõrgustik – alast kirdes asub Rail Balticu rohesild (soovituslik piiranguvöönd 500 m ökodukti keskpunktist), mis on paika pandud Rail Balticu raudteetrassi eriplaneeringuga. Detailplaneeringuga nähakse ette kehtestada piirangud positsioonidele 12, 13, 16 ja 17. Seal asuvatel maaüksustel (haljasaladel, üldkasutatavatel ja osaliselt transpordimaadel) on loomade vaba liikumise tagamiseks keelatud piirdeaiad, tehisrajatised ja väikevormid. Positsiooni 16 säilitamine rohealana võimaldab eeldatavalt tagada ulukite liikumiskoridori ja Rail Balticu rohesilla lähipiirkonnale seatud keskkonnavalaseid nõudeid.

Kohila valla üldplaneering seab järgmised üldtingimused rohevõrgustiku alal:

- Asustuse planeerimisel peab tasakaalustatult käsitlema ehitatud keskkonda ja rohealasid, arvestades olemasolevat keskkonda ning asukohast tulenevaid asjaolusid.
- Arendustegevuste rohevõrgustikku lubamise kaalumisel ja vastavate mõjude hindamisel tuleb lähtuda konkreetsest rohevõrgustiku elemendist ja selle eesmärkidest.
- Rohevõrgustiku aladel (va väärtuslikud märgalad, veekogude kaldaalad, Natura 2000 looduslikud elupaigad, kaitsealad, I ja II kategooria kaitsealuste liikide elupaigad ja teised seadustest tulenevate piirangutega alad) võib arendada tavapäraselt, rohevõrgustikuga arvestavat majandustegevust (metsamajandus, ehitustegevus jms), arvestades õigusaktidest tulenevaid tingimusi ja piiranguid, mis alale on kehtestatud.
- Kõik tegevused tuleb kavandada selliselt, et rohevõrgustik jääb toimima. Vajalik on säilitada ja parandada võrgustiku terviklikkust, sidusust ja vältida looduslike alade killustamist.
- Rohevõrgustikus paikneva katastriüksuse või krundi kasutamise sihtotstarvet ning üldplaneeringu kohast maakasutuse juhtotstarvet üldreeglina ei muudeta. Erandina on otstarvet võimalik muuta väljastatud kaevandusloa alusel või muu avalikes huvides põhjendatud vajaduse korral tingimusel, et otstarve sobitub rohevõrgustikku ja ei kahjusta selle toimivust.
- Üldplaneering ei toeta maavarade kaevandamist rohevõrgustiku elementide alal, välja arvatud neil aladel, millele on üldplaneeringuga määratud mäetööstuse maa-ala juhtotstarve. Juhul, kui maavara kaevandamine rohevõrgustiku alal on siiski vajalik, tuleb põhjalikult hinnata mõjusid rohevõrgustikule ja ennetavalt tagada rohevõrgustiku toimimine.
- Kaevandamise kavandamisel rohevõrgustiku alale tuleb hinnata mõju rohevõrgustikule KMH eelhinnangu andmise või KMH läbiviimise raames, sh vajadusel koostada täiendavad eksperthinnangud või uuringud rohevõrgustiku toimimise tagamiseks.
- Kaevandamisloaga hõlmatud rohevõrgustiku aladel tuleb kaevandamistegevuse lõpetamise järel alad korrastada ja kujundada rohevõrgustikku sobivalt ning võimalusel taastada rohevõrgustiku osana.
- Metsamaa raadamine rohevõrgustiku aladel ei ole lubatud, v.a maaparandussüsteemi, tehnovõrkude ja taristu hooldamise ja rajamise korral ning kaevandamisloa alusel. Muul eesmärgil raadamise vajaduse kaalumisel tuleb täiendavalt koostada eksperthinnang

koos leevendavate tingimuste määramisega, tagamaks rohevõrgustiku sidususe säilimine.

- Rohevõrgustiku aladel tuleb vältida ulatuslikku maade tarastamist. Rohevõrgustiku alal paikneva kinnistu tarastamine on lubatud vaid õueala ulatuses, välja arvatud juhul, kui tarastamine on vajalik tulenevalt maade põllumajanduslikust kasutusest. Veekogude ääres nn sinivõrgustiku alal tuleb õueala tarastamisel arvestada kallasraja avaliku läbipääsu tagamisega.
- Rohevõrgustiku tugevdamiseks säilitada põllumaade vahel paiknevad metsaga kaetud alad (metsamaad metsaseaduse tähenduses), kuna metsaalad on olulise tähtsusega ökoloogilistes protsessides ja inimese kultuurilises taustas ning elulaadis.
- Rohevõrgustiku alale on vastunäidustatud suurte taristu objektide (maantee, prügil, jäätmehoidla jms) rajamine. Juhul kui selliste objektide rajamine on vältimatu, tuleb planeeringus hoolikalt valida rajatiste asukoht, viia läbi keskkonnamõju hindamine, tagada rohevõrgustiku alade sisene ja omavaheline sidusus, üldine võrgustiku toimimine ja vajadusel rakendada leevendavaid meetmeid.
- Rohevõrgustiku toimimise tagamiseks tuleb maanteed lõikudel, kus need ristuvad rohevõrgustiku elementidega, jätta kas tarastamata või tagada loomade liikumine ökoduktide/rohesilla/loomapääsude abil.
- Rohevõrgustiku toimimise tagamiseks tuleb jätta olemasolev Tallinn-Rapla raudtee tarastamata lõikudel, kus see ristub rohevõrgustiku elementidega või kui tarastamine on möödapääsmatu, tagada rohevõrgustiku sidusus ökoduktide, rohesilla või loomapääsude abil.
- Rail Balticu raudtee trassil on lähtunud rohevõrgustiku elementidega ristumisel raudtee projektilahendusest. Projektilahenduse sisendist lähtuvalt on üldplaneeringuga kavandatud Rail Balticu raudteetrassile kolm ökodukti – Urge, Loone ja Rõa ökodukt – ja kajastatud strateegilise vajadusena ühte rohesilda – Kohila rohesild. Loone ökodukti kõrvale on kavandatud kombineeritud lahendus jalakäijate ja loomade läbipääsuks. Raudteega ristumised on kajastatud planeeringu joonistel.
- Arvestada järgmiste tingimustega maanteed ja raudteede ökoduktide ja rohesildade kavandamisel, sh Urge, Loone ja Rõa ökoduktide toimimise tagamiseks Rail Balticu trassil: Suurulukite läbipääsude toimimiseks on vajalik määrata ökoduktide/rohesillale piiranguvöönd 500 meetrit ökodukti keskpunktist.
- Keelatud on teede, aedade, piirete jms objektide rajamine, mis võivad takistada loomade ligipääsu ökoduktile/rohesillale. Ökodukti ees võib olla hõreda liiklusega pinnase- ja kruusatee, mis peab olema maapinnaga tasa ja võimalikult kitsas nii, et puuvõrad liituvad tee kohal.
- Hoonete rajamine ei ole lubatud väljaspool olemasolevaid õuealaid.
- Jahipidamine on lubatud erandkorras Keskkonnaameti nõusolekul. Keskkonnaamet võib loa anda põhjendatud juhul nagu näiteks nuhtlusisendi küttemiseks, võõrliikide arvukuse reguleerimiseks.
- Lageraie on lubatud Keskkonnaameti nõusolekul ning metsamajandamiskava olemasolul puistutes, kus piiranguvööndis asuva metsatüübi säilimine ja areng on tagatud kõige paremini uuendusriietega. Näiteks võib Keskkonnaamet lubada erandkorras kitsa langiga lageraiet kuusikutes või lepikutes.
- Keelatud on maavarade kaevandamine, kuna kaevandamistegevusega kaasneb oluline häiring ja karjäärialal toimub oluline maastiku muutus, mis võib takistada loomade liikumist.
- Piiranguvööndi sees kehtivate tingimuste osas erisuste rakendamisel ning lageraie ja jahilubade väljastamisel teavitada sellest kohalikku omavalitsust.

- Ökodukti/rohesilla suudmealade piiranguvööndite lisatingimuste seadmisel tuleb hinnata selle otstarbekust iga ökodukti puhul eraldi.
- Üldplaneering kajastab Kohila rohesilla asukohta üldplaneeringu joonisel strateegilise vajadusena. Rohesilla kajastamine tuleneb Rail Balticu projektist ja vajadusest tagada suurulukitele läbipääs Tallinn-Rapla-Türi maantee ja kavandatava raudteetrassi vahelises koridoris. Üldplaneeringuga ei kavandata RB Kohila rohesilda ning ei määrata selle toimimiseks piiranguvööndit. Samuti ei kavandata rohesilla toimimiseks rohekoridori ning sellega kaasnevaid maakasutuse kitsendusi. Rohesilla toimimise täpsem lahendus ja selle kavandamise otstarbekus ei ole üldplaneeringu koostamise staadiumis veel teada. Rohesilla vajadus ja rohekoridori asukoht, selle toimimiseks vajalikud leevendusmeetmed ja maakasutuse piirangud sh kehtivate ehitusõiguste muutmise vajadus tuleb välja selgitada Rail Balticu raudtee põhiprojekti käigus koostöös kohaliku omavalitsusega ja puudutatud riigiasutustega. Juhul kui rohesilla toimimiseks on vajalik muuta kehtivaid ehitusõigusi, tuleb koostada eraldi planeering tervikliku ruumilahenduse tagamiseks.

Kohila rohesild asub Rapla maakonnas Kohila alevist idas Urge ja Salutaguse külade piiril. Riigihalduse minister kehtestas 14.02.2018 Rapla maakonnaplaneeringu „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“. Kohila rohesilda maakonnaplaneeringus ei olnud. See lisati Rail Balticu maakonnaplaneeringute keskkonnamõjude strateegilise hindamise (KSH) käigus (Rail Balticu maakonnaplaneeringute KSH aruanne, 2017, koostaja: Hendrikson & Ko). KSH-ga pakuti välja soovitusel leevendusmeetmete osas kogu trassi ulatuses, et minimeerida mõju loomastikule ja elupaikadele. Eelprojekti lahenduse kohaselt on kogu RB raudtee piiratud hõredast võrgust aiaga, et vältida suurulukite raudteele sattumist. Väikesed loomad saaksid liikuda vabalt läbi aia, kuid suurulukitele kavandati spetsiaalsed läbipääsud. Planeeringu KSH raames tehtud loomastiku uuringus ei ole Kohila rohesilla asukohas suurulukite läbipääsu ette nähtud.

Kohila rohesilla võimalikule kaitsevööndile on OÜ ReWild (Jaanus Remm) koostanud 2023. a oktoobris töö „Kohila rohesilla kaitsevöönd, planeeringute analüüs ja kaitsevööndi ettepanek“. ⁷Selle ekspertiisiga täpsustatakse kaitsevööndi ruumikuju ja tingimusi. „Kohila rohesild (laius 15 m) lisandus põhiprojekti koostamise käigus ja selle põhiline eesmärk on teenindada väikeulukeid kohalikus mastaabis, kuid see sobib raudtee ületamiseks muu hulgas ka metskitsele. Vajadus rohesilla järele tulenes asjaolust, et RB madala pikiprofiili tõttu ei olnud piirkonda võimalik rajada väikeulukitele altpääse. Rohesild on planeeritud suhteliselt lihtsa ja alamõõdulise suurulukite ülepääsuna, mis on eelkõige sobiv nahkhiirtele, väikeulukitele, kahepaiksetele, roomajatele jt. Tegemist ei ole täismõõdus ökoduktiga ja selle põhieesmärk ei ole maakonnaplaneeringuga määratud rohekoridoride sidususe tagamine. Kohila rohesillaga seotud loomade läbipääsuteed peavad ulatuma katkematult rohesillast naabruses olevate rohevõrgustiku tuumaladeni ja koridorideni. Kuigi tegemist ei ole suurulukitele optimaalsete mõõtudega läbipääsuga, tagab see siiski maantee ja raudtee vahelisse soppi sattunud loomade vaba väljapääsu. Tulemusena tõuseb piirkonna elupaikade ja ulukiasurkondade sidusus ning väheneb loomadega kokkupõrke oht maantee- ja raudteeliikluses.“

⁷ Kohila rohesilla kaitsevöönd, planeeringute analüüs ja kaitsevööndi ettepanek, OÜ ReWild, 2023

Joon. 10 Kohila rohesilla kaitsevööndi ettepanek (väljavõte)

Ökoduktide jt suurulukite läbipääsude toimimiseks on oluline, et läbipääsu alal ja ühendusteedel ümbritsevate elupaikadega oleks tagatud loomadele soodne ja turvaline keskkond. Selleks tehti KMH-ga ettepanek kehtestada suurte loomaläbipääsude ümber ligikaudu 500 m raadiuses kaitsevöönd, mille täpne ulatus, ruumikuju ja piirangud täpsustatakse käesoleva töö käigus (vt ptk 3). Järgnevalt on loetletud KMH ettepanekud kaitsevööndis piirangute kehtestamiseks, mille määramisel tuleb lähtuda asukoha eripäradest.

- Keelatud on jahipidamine. See hirmutab loomad läbipääsust eemale. Jahikeelualad tuleb määrata kohapõhiselt ja maastikus selgelt eristuvate piiridega. Jahipiirangust tuleb teavitada maaomanikku ja kohaliku jahimaa valdajat.
- Keelatud on lageraie ja metsa raadamine. Paljud liigid vajavad liikumiseks sidusat kõrgpuistut ja väldivad lagedaid alasid. Metsa majandamisel võib kasutada püsimetsanduse võtteid, mis tagavad kõrgpuistu katkematu sidususe.
- Keelatud on teede, hoonete, aedade, piirete jms objektide rajamine, mis võivad takistada loomade ligipääsu ökoduktile. Ökodukti ees võib olla väike ja väga harva liiklusega tee, kuid sellisel teel ei tohi olla kõvakatet (pinna- ja kruusateed on aktsepteeritavad). Ökodukti ees olev tee peab olema maapinnaga tasa ja võimalikult kitsas nii, et puuvõrad liituvad tee kohal.
- Keelatud on maavarade kaevandamine. Kaevandustegevusega kaasneb oluline häiring ja karjäärialal toimub oluline maastiku muutus, mis võib takistada loomade liikumist.

Kohapõhiselt võib eeltoodud tegevustele rakendada erandeid tingimusel, et on koostatud analüüs, mis näitab veenvalt, et kavandatav tegevus ei mõjuta negatiivselt loomaläbipääsu

toimimist ning rohevõrgustiku sidusus on jätkuvalt tagatud. Erandid tuleb kooskõlastada ulukiläbipäasu omanikuga jt asjasse puutuvate asutustega. Olemasolevate objektidega on RB loomaläbipäasude kavandamisel arvestatud. Kõige rohkem mõjutab rohesilla toimimist Tallinn-Rapla-Türi maantee, mis oli ka üks põhjustest, miks rohesild üldse kavandati. Rohesilla keskkohast on T15 umbes 500 m kaugusel läänes ja seal liigub ööpäevas üle 5 200 sõiduki (<https://teeregister.mnt.ee/reet/map>). RB-ga ristub maantee 875 m rohesillast põhja pool. Sellest veel lähemale, 460 m kaugusele jääb Salutaguse tee viadukt üle RB. Rohesillast loode suunas on kavas rajada uued kogujateed autoliiklusele (Joonis 4). Raudtee ja maantee vahele tekib kitsas ja pikk umbsopp, mille leevendamiseks kavandati loomadele ülepääs raudteest rohesillana.

Kasvukohatüüpidest on valdavad sinilille ja naadi segametsad. Metsi läbivad kuivenduskraavid. Rohesild ise asub väikese künka idanõlval. Rohesillast kagusse jääb kitsas aru-rohumaa, mis on hakanud kinni kasvama.

Kohila rohesilla alal ja selle piirkonnas (kuni 10 km kaugusel) on varasemate loomastiku uuringute ja suuremate loodusvaatluste andmebaaside (EELIS, eElurikkus/PlutoF, Keskkonnaagentuuri jahilukite ruutloendus, Loodusvaatluste andmebaas) andmetel ning käesoleva ekspertiisi raames registreeritud 39 imetaja-, 5 kahepaikse- ja 2 roomajaliigi esinemine (Tabel 2).

Salutaguse tee ristmikust lõuna poole jääval T15 lõigul on toimunud arvukalt sõidukite kokkupõrkeid metskitsedega, mis näitab, et Kohila rohesillast loodes on oluline metskitsede liikumisala. Kohila valla esindaja sõnul toimus hiljuti (2023 oktoobris) põdraõnnetus Mesika tn ristmiku lähistel. Välivaatlustel tuvastati põdra, metssea, metskitse, rebase, kährikkoera ja nugise tegevusjäljed. Pisiimetajatest leidub kindlasti mutte ja erinevaid uruhiirlasi. Keila jõe ümbrus on oluline elupaik nahkhiirtele, kes eelistavad liikuda piki metsaservi ja puuderibasid. Arvestades piirkonnale tüüpilist loomastikku ning maastiku koosseisu ja perspektiivi, on rohesilla peamiseks sihtliikideks väikeimetajad, nahkhiired ja metskits. Kuigi tegemist ei ole suurulukitele optimaalsete mõõtudega läbipäasuga, tagab see siiski maantee ja raudtee vahelisse soppi sattunud loomadele võimaluse liikuda ohutult üle RB itta suurematesse elupaigalaikudesse.

Välitöödel kuni 1 km raadiuses registreeritud liigid on põder, metskits, metssiga, rebane, kährikkoer, metsnugis, mutt, harilik kärnkonn, rohukonn.

Kohila rohesilla puhul on oluline säilitada ulukite liikumiskoridorid. Kõige olulisemad neist on mõlemal pool RB-d lõuna suunas. Oluline on säilitada võimalikult lai looduslik riba ka T15 maantee ääres, et maanteeni jõudnud loomad saaksid liikuda piki tee serva. Kindlasti ei tohiks vahetult tee äärde kavandada hooneid või muid takistusi, mis suunaksid loomi maanteele või takistaks ligipääsu rohesillale. Ka Kohila valla üldplaneeringus on maantee serva ette nähtud kaitsehaljastus. Rohesillast loodesse jäävad suured kavandatavad liiklussõlmed ning RB Kohila jaama ümbruse arengualad, mistõttu sinna poole ei ole mõistlik loomi suunata.

Kaitsevööndi piiri määramisel olid üldpõhimõtted järgnevad:

- Jälgit, et mõlemal pool raudteed oleks tagatud ühendus rohealadega.
- RB-ga piirnevad rohealad kaasati kaitsevööndisse nihutusruumi ulatuses.
- Rohesilla ümbruse metsad arvati kaitsevööndisse.
- Kaitsevööndisse kaasati ulukite liikumiskoridorid piki kraave ja üldplaneeringus kajastatud kaitsehaljastuse riba T15 ääres.

- Kaitsevööndist jäeti välja olemasolevad õuealad.
- Kehtestatud ja algatatud detailplaneeringute hoonestusalad jäeti kaitsevööndist välja osaliselt. Kohad, kus ulukite liikumiskoridoride säilimine on oluline, kaasati kaitsevööndisse.
- Võimalusel kulgeb kaitsevööndi piir piki kinnistute piire või maastikus jälgitavaid objekte, kuid kohati on järgitud ka RB maakonnaplaneeringu nihutusruumi piiri.

Järgnevalt kirjeldatakse kaitsevööndi piiri kulgemist ja kaalutluse asjaolusid alates RB-ga ristumisest põhjas ning liikudes kellaosuti suunas.

- Kaitsevööndi põhjapiir kulgeb projekteeritud Salutaguse tee viadukti lõunaservas. Rohesillast põhja poole jääv metsaala Tiksi-Metsa kinnistul on oluline puhvertsooni tekitamiseks. Kaitsevööndi piir pöörab piki Tiksi-Metsa kinnistu idapiiri lõunasse. Sealjuures on kinnistu kirdenurk arvatud B-tsooni (RB nihutusruumist välja jääv osa).
- Edasi ületab kaitsevööndi piir Rebase kinnistu ida-kagu suunal piki kraavi. Rebase kinnistu lõunaosas olev metsaala jääb otse rohesilla suudme ette ja on selle toimimisel väga oluline. Sinna planeeritud hoonestust ja teed mitte rajada.
- Kaitsevööndi B-tsooni on ida suunas kaasatud Hõberebase kinnistu rohumaad ning Tooma ja Rungi kinnistute metsaala. Idapiiriks on Salutaguse tee ning lõunapiiriks kraav ja tee. A-tsooni piir jõuab mööda metsa ja rohuma piiri Alasoo õuealani.
- Ümber Alasoo õueala keerab kaitsevööndi piir lõunasse piki metsaserval kulgevat Hõberebase kinnistu piiri.
- Siis pöördub kaitsevööndi piir metsaserval Uue-Kaasiku kinnistu piiri pidi ida poole ja kagusse jätkudes Salutaguse peakraavini, mida mööda kulgeb kaitsevööndi piir lääne poole kuni RB nihutusruumini. RB nihutusruumist väljapoole jääv metsaala on B-tsoonis. A-tsooni kuulub Aaremaa kinnistu osa, mis jääb RB nihutusruumi sisse.
- Kaitsevöönd (A-tsoon) hõlmab Suur-Kaasiku ja Väike-Kaasiku RB-ga piirnevad alad nihutusruumi ulatuses. Kaitsevööndi lõunapiir ületab RB Nurga-Kaasiku ja Kaasikupõllu kinnistute lõunapiiril.
- Taga-Neeme kinnistust on RB-ga piirnev osa nihutusruumi ulatuses arvatud kaitsevööndisse (A-tsoon). Alale on küll DP-ga kavandatud elamud, kuid raudteeäärne koridor on loomade liikumiseks kriitilise tähtsusega. Sinna planeeritud hoonestust ja teid mitte rajada.
- Neeme DP alast (Neeme, Taga-Neeme ja Uus-Neeme kinnistud) on kaitsevööndisse arvatud veel Salutaguse peakraav koos puisturibaga selle kallastel, haljasalaks kavandatud metsaala ning Tallinn-Rapla maantee äärne riba (ÜP-s kaitsehaljastus) ca 80–90 m laiusele nii, et kavandatud juurdepääsuteed jäävad valdavalt välja.
- Käänu III DP (Mesika tn) alast on kaitsevööndisse arvatud RB-ga paralleelne koridor, kaks kitsast läbipääsu majade vahel ning T15 äärne roheriba. Olemasolevad elamud ja õued on kaitsevööndist välja lõigatud.
- Konksu DP menetlemise käigus näha ette eskiisis välja pakutud RB ja T15 poolsete elamukruntide asendamine üldkasutatavate haljasaladega. Samuti tuleb ette näha vähemalt 4 m laiune käigurada piirdeaedade vahele, mis ühildub Mesika tn 9 ja 11 vahelise läbipääsuga.
- Kaitsevööndi läänepiir kulgeb piki T15 maanteed kuni Kiriku kinnistu põhjaotsani. Kaitsevööndisse jääb T15-ga paralleelne kavandatav uus juurdepääsu/kogujatee, mille rajamisega on käesolevas ettepanekus arvestatud.
- Kaitsevööndi piir jätkub Mägra kinnistu põhjapiiril paralleelselt kavandatava teega ja pöördub põhja Läänemetsa kinnistul olevat kraavi pidi, jõudes Salutaguse tee

viaduktini. Kiriku ja Mägra kinnistute põhjaosa ning Läänemetsa kinnistu idaosa on arvatud B-tsooni.

Kohila rohesilla kaitsevööndi kasutusaegsed tingimused

Kohila rohesilla kaitsevöönd asub üldplaneeringu kohaselt osaliselt segakasutusega maal ning alal on kehtestatud mitmed detailplaneeringud hoonestuse rajamiseks. Rohesild ei ole osa ÜP-ga kehtestatud rohevõrgustikust ning esmaseks funktsiooniks on elupaikade sidususe tagamine kohalikus mastaabis. Sellest johtuvalt erinevad Kohila rohesilla kaitsevööndi tingimused tavapäraest RB KMH-s toodud ökoduktide kaitsevööndite tingimustest. Eristatud on kaks erinevat tsooni: A (põhitsoon) ja B (puhverala).

Kohila rohesilla kaitsevööndis on eristatud toetavad alad (tsoon B), kus kasutustingimused on vähem ranged kui tsoonis A. Tingimused tsoonis B on järgnevad.

- Uute hoonete, aedade, piirete jms objektide rajamisel, mis võivad takistada loomade liikumist, tuleb jälgida, et säiliks rohesilla ühendused ümbritsevate rohealadega ning ei lõigataks läbi ulukite liikumiskoridore. Nt on lubatud paigaldada ilma piirdeaedadeta päikesepaneeli juhul, kui paneelide vahele jääb ulukitele piisava laiusega ja hulgas läbipääs. Samuti võib rajada hooned ÜP-s sätestatud hajaasustuse põhimõtetel (vt ptk 1.2.1).
- Teid võib rajada nii, et on tagatud rohesilla toimimine. Rajataval teel on eelistatult kruusakate ning tee peab olema võimalikult kitsas ja ümbritseva maapinnaga samal tasandil. On arvestatud perspektiivse vajadusega rajada juurdepääsu- ja metsamaa teenindavaid teid. Metsamaal on metsa majandamisel lubatud erinevad raieviisid (sh uuendusraied), raadamine ei ole lubatud. Rohumaadel ja põldudel jätkata eelistatult loodust säästva põllumajandusliku tegevusega.
- Vältida üldjuhul maavara kasutuselevõttu. Kui seda vältida ei ole võimalik, peab kaevandamine toimuma kindlaks määratud tähtaja jooksul. Igal juhul peab olema pidevalt tagatud võimalus ulukitel liikuda ümber karjääriala. Jooksvalt tuleb algust teha karjäärade korrastamisega liigirikkust toetavateks rohealadeks. Kuna tegu on Kohila alevi lähialaga, siis karjäärade avamine on vähetõenäoline.
- Jahipidamine ei tohi ühelgi ajahetkel takistada loomade vaba liikumist. Lubatud on jahiviisid, mis loomade liikumist ei takista ning ei põhjusta olulisi häiringuid. Keelatud jahivõteteks on nt ajujahi kütiliin ja üldjuhul ka koeraga uluki ajamine.
- Inimeste ja sõidukite liikumisele tsoonis B piiranguid ei seata.
- Eeltoodud tegevustele võib rakendada erandeid tingimusel, et on koostatud analüüs, mis näitab veenvalt, et kavandatav tegevus ei mõjuta negatiivselt loomaläbipääsu ja kaitsevööndi toimimist. Erandid tuleb kooskõlastada ulukiläbipääsu omanikuga jt asjasse puutuvate asutustega. Kaitsevööndi sees kehtivate tingimuste osas erisuste rakendamisel ning raie- ja jahilubade väljastamisel teavitada sellest kohaliku omavalitsust.

Tänaseks on olemas rohesilla paiknemise asukoht, kuid ei ole planeeringut, millega oleks sätestatud rohesilla toimimise tagamiseks vajalik rohekoridor jm tingimused ning nõuded. Kohila valla üldplaneeringuga ei ole määratud detailplaneeringu alal ega naaberkatastriüksustel rohevõrgustiku alasid. Üldplaneeringu muutmine saab PlanS § 142 lõike 1 kohaselt toimuda vaid erandjuhul ning põhjendatud vajaduse korral.

Kehtivas seadusandluses ei ole ökodukti kaitsevööndile siduvaid õiguslikke piiranguid veel kehtestatud. Kliimaministeriumis on menetluses Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse muutmise, mille raames kavandatakse suurulukite läbipääsude piiranguvööndite ja tingimuste määramist, kuid need sätted ei ole veel jõustunud. Seega ei saa eksperthinnangut käsitleda siduva õigusliku alusena. Praegu saab arvestada rohesilla asukohaga ja OÜ ReWild (Jaanus Remm) koostatud 2023. a „Kohila rohesilla kaitsevöönd, planeeringute analüüs ja kaitsevööndi ettepanek“-uga. Rohevõrgustikust lähtuvate tingimuste ja piirangute eelhindamises ei arvestata, sest rohevõrgustiku tegelikku paiknemist pole veel teada.

Võttes arvesse eelpool toodud, saab Konksu detailplaneeringu lahenduse anda selliselt, et planeeritud tegevused ei mõjuta oluliselt negatiivselt rohesilla toimimist.

„Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Harju ja Rapla maakonna piir-Hagudi“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamine (KMH)“ aruandes on loomade läbipääsude kohta esitatud järgmine info: „Tellija ja projekterija on teinud need olulised otsused lähtudes turvakaalutlustest ja tehnilistest aspektidest. Projekterimisjuhise kohaselt tarakatkestusi ei ole lubatud ning aia alumise osa võrgusilma suurus on 1–5 cm. Seetõttu on loomadel võimalik raudteed ületada vaid eritasandiliste loomapääsude kaudu ning nende osas töötati välja uued lahendused arvestades loomade elupaikade asukohti ja raudtee projektist tulenevaid asjaolusid (pikiprofiil, raudteega külgnevad objektid jne).“

Kohila rohesilla osas on toodud välja järgmine info: „Kohila rohesild (ökodukt, BR1615) on projekteeritud Kohila alevi lähedale, projektilõigu DS1DPS1 km-le 5+250. Kohila rohesild on eelkõige suunatud väikeulukitele, kuid väldib ka umbsopi tekkimist Tallinn–Rapla maantee ja RB vahele, võimaldades ülepääsu tupikusse sattunud suurulukitele. Kohila rohesilla kogulaius on 52,0 m ja metsloomade ülekäigu laius kõige kitsamas kohas 15,0 m (Joonis 26). Rohesillale viiva nõlva kaldeks on projekteeritud 10%. Rohesild on kaetud mulla ja taimestikuga. Kändudest, kividest jms moodustatakse mikroelupaigad.“

Raudtee piirdeaiad on KMH aruandes järgmiste selgitustega: „Käsitletavas RB trassilõigus võib enamus kohtades kohata metsliga ja teisi pinnast kaevavaid loomi. Seepärast on raudtee põhiprojektis ette nähtud maetud piirdeaia allosaga (min 50 cm) lõigud, et loomad ei satuks raudteele kaevates end aia alt läbi. Lõikudes, kus võib esineda põtra, on aia kõrgus vähemalt 2,5 m, vähendamaks võimalust, et põder hüppab üle aia. Kahepaiksete elupaikades on ette nähtud läbipaistmatud suunavad tõkked (seinad), mille minimaalne kõrgus on 0,4 m (Joonis 32). Minimeerimaks lindude kokkupõrkeohtu aiaga, on ette nähtud aia spetsiaalne märgistamine raudtee lõigus 3+259–9+600.“

„Lindude pesitsusaegset häirimist keelavad sätted jõustusid looduskaitseaduses 2009. aastal. Pesitsusrahu vajalikkusest on mitmeid aastaid räägitud ja soovitatud metsaomanikele planeerida raietöid ajaliselt nii, et tööd metsas pesitsevaid ja poegi üles kasvatavaid metsalinde võimalikult vähe häiriks. Viimasel viiel aastal on Keskkonnaamet metsaportaali vahendusel teavitanud kõiki metsaomanikke pesitsusrahu vajadusest ja 2021. aastal asuti lindude pesitsuse tuvastamisel raietöid peatama. Raietööde peatamist on korduvalt kohtus vaidlustatud ja senine kohtupraktika kinnitab pesitsusaegse raie peatamise põhjendatust. Pesitsusrahu vajadust on rõhutanud oma pressiteadetes Eesti Erametsaliit ja vastav teavitus on olnud Keskkonnaameti ja Keskkonnaministeriumi kodulehtedel. Pesitsusrahu järgimise kohustusele on tähelepanu juhtinud õiguskantsler (07.06.2019) ja seda on vajalikuks pidanud ringkonnakohus esialgse õiguskaitse küsimuse lahendamisel ning 2021. aasta kevadel on antud Euroopa Kohtu eelotsus, mis selgitas pesitsusrahuga seotud õigusruumi. Euroopa Kohtu eelotsuse ja Eesti kohtute senise praktika alusel tuleb tahtlust tõlgendada laiemalt ning pidada tahtlikuks häirimiseks või

tapmiseks ka seda, kui teo tegija möönab häirimise või tapmise võimaluse olemasolu. Kirjeldatud tõlgendus ühtib õiguskantsleri tõlgendusega kaudsest tahtlusest. Linnudirektiivi nõuded kehtivad selle artiklitest 5 ja 1 tulenevalt kõigi looduslikult esinevate linnuliikide puhul, sõltumata nende kaitsestaatusest. Täiendava tõlgenduse Looduskaitseeaduse § 55 lg 6 osas on andnud keskkonnaminister oma 02.06.2021 kirjas nr 8-2/21/2840.“ (2024 uuringud ja taustainfo)

Planeeringualal ega selle kontaktvööndis ei paikne EELISe (Eesti looduse infosüsteem) ja Keskkonnaagentuuri andmebaasi (22.08.2025 seisuga) järgi kaitstavaid alasid, üksikobjekte või kaitsealuste liikide leiukohti. Mõju kaitsealustele aladele ja kaitsealustele liikidele puudub. Planeeringualal ja selle kontaktvööndis puuduvad kõrge ökoloogilise väärtusega elupaigad (nagu metsa vääriselupaigad, loodusdirektiivi elupaigatüübid, poollooduslikud kooslused või märgalad) ja kaitsealuste liikide registreeritud elupaigad; ala ei kuulu rohevõrgustiku koosseisu. Planeeringu elluviimisega ei kaasne nimetatud objektidele ja kooslustele olulist negatiivset mõju.

Maa- ja Ruumiameti geoportaali PRIA andmetel ei ole ala kasutusel põllumajandusmaana (ei ole põllumassiiv). Tegu ei ole turvastunud alaga, millel esineks kõrge väärtus süsiniku sidujana. Olulist mõju maakasutuse muutusega kaasnevana põllumajandusmaale kui loodusvarale ei avaldata.

Mõju Natura alale – arvestades planeeringuga kavandatava tegevuse iseloomu ja paiknemist (planeeringuala ja lähima Natura 2000 ala, Rahaaugu loodusala, vahele jääb ca 3,2 km), on detailplaneeringuga kavandatust ebasoodne mõju Natura ala kaitse-eesmärkidele välistatud. Natura eelhindamise läbiviimiseks vajadus puudub.

Põhjavesi – olulisimaks loodusvaraks, mida elamute kasutamisel edaspidi vajatakse, on vesi. Ehitustegevuse ajal ei ole vee erikasutusluba eeldatavalt vajalik. Eeldatavalt ei avalda kavandatav tegevus suhteliselt väikese mahu (ühele leibkonnale ca 0,6 m³/d) tõttu täna veel olulist negatiivset mõju Kohila vallale eraldatud põhjaveevarudele. Tänapäevase maakasutuse ja inimtegevuse juures piirkonnas põhjavee reostust teada ei ole. Põhjavee režiimile ja kvaliteedile negatiivset mõju elamute kasutamise ette näha ei ole.

Pinnavesi – vastavalt Maa- ja Ruumiameti geoportaali ülejutusosalade kaardirakendusele ei jää DP ala ülejutusosalade riskipiirkonda. Konksu katastriüksus jääb aga maaparandussüsteemi Salu 1 alale. Seega tuleb detailplaneeringuga näha ette liigvee ärajuhtimine (kuivendussüsteemide rajamine). Olemasolevatesse kraavidesse liigvee ärajuhtimiseks tuleb detailplaneeringusse lisada vastavad arvutused (dimensioneerimine), mis põhjendaksid olemasolevate süsteemide kasutamise võimalusi, nende rekonstrueerimise või uute rajamise vajadust. Nõuetekohase liigvee ärajuhtimise (sh projekteerimise ja rajamise) korral ei kaasne eeldatavalt olulist mõju detailplaneeringu alale ja ka naaberkatastriüksustele. Planeeritud ehitustööde käigus võib, sõltuvalt kaevetööde sügavusest, ilmastikutingimustest ja kasutatavast tehnoloogiast, ehitusaladele koguneda sademe(pinna)vett. Kogunenud liigvesi juhitakse pinnasesse või veetakse ära. Kuna kaevetööde maht ei ole väga suur, on eeldatavad sademevee kogused suhteliselt väikesed ja nende eemaldamine lahendatakse töö käigus. Täpsemad kogused ei ole teada ja kogused sõltuvad ka ilmast. Maaüksuste kasutamise ajal immutatakse sademevesi pinnasesse (näiteks oma krundil) või juhitakse ära kraavidesse. Liigvee kogumisel ja ärajuhtimisel jälgitakse reostamise vältimiseks seadmete ja masinate ning keskkonnale ohtlike ainete hoidmise ja kasutamise nõudeid. Nõuetekohasel vee suunamisel ei ole

kavandatavast tegevusest tulenev mõju eeldatavalt oluliselt negatiivne. Detailplaneeringu realiseerimisega ei ole oodata olulist negatiivset mõju pinnavee režiimile või kvaliteedile.

Reovesi – elamute kasutamisel tekkinud reovesi tuleb juhtida ühiskanalisatsiooni (suunatakse Kohila alevi asuvasse puhastusseadmesse). Kui reovee ärajuhtimisel lähtutakse õigusaktidega kehtestatud nõuetest, ei ole elamute kasutamisel tekkiva reovee mõju looduskeskkonnale (pinnasele, pinna- ja põhjaveele) eeldatavalt negatiivne.

Jäätmed – ehitustegevuse käigus tekib väga erinevas koguses jäätmeid. Osa neist saab kasutada kohapeal, osa suunata uuesti kasutusse ja osa läheb utiliseerimisele. Olmejäätmeid tekib ehitustegevuse käigus eeldatavalt vähe. Põhiliselt tekib olmejäätmeid ehitiste edaspidisel kasutamisel. Jäätmete käitlemisel tuleb lähtuda nii jäätmeseadusest kui ka Kohila valla jäätmehoolduseeskirjast. Tekkivate jäätmete kogused ei ole täna teada. Detailplaneeringu piirkond on korraldatud olmejäätmeveoga hõlmatud. Kohila alevi ja Mesika tänaval asuvatel elamumaa katastriüksustel tekkivad jäätmed on eeldatavalt suuremas osas sarnaste omadustega kui vaadeldava ala kasutamisel tekkivad jäätmed. Kui jäätmete käitlemisel lähtutakse Kohila valla jäätmehoolduseeskirjast ja jäätmeseadusest, ei ületa jäätmetest tekkinud mõju eeldatavalt piirkonna keskkonnataluvust. Pole andmeid, et korraldatud jäätmeveost oleks vaadeldavas piirkonnas tekkinud keskkonnahäiringuid. Jäätmete nõuetekohasel käitlemisel pole alust eeldada, et Euroopa Liidu keskkonnavalaste õigusaktide nõudeid ei järgita.

Jääkreostus – detailplaneeringu alal ei ole tuvastatud keskkonda saastavaid objekte ega jääkreostust ning toimunud keskkonnoahtlikku tegevust, mille tõttu võiks eeldada pinnase- või põhjavee reostust, mis seaks piirangud kavandatavale tegevusele.

Müra, vibratsioon, õhusaaste – kavandatav tegevus suurendab mõningal määral liikluskoormust planeeringualal ja naabruses paiknevatel teedel-tänavatel. Esmalt on ehitustöödega kaasnev müra, kuid see on suhteliselt lühiajaline ja toimib põhiliselt päevasel ajal. Detailplaneeringuga kavandatud tegevuste elluviimisel ja elamutest ning nende kasutamisest lähtuv ja transpordi tekitatud müra ei ole täpselt teada, kuid eeldatavalt ei ületa lubatud piirnorme ja levib põhiliselt päevasel ajal. Mõju on peamiselt planeeringualale ja lähinaabritele.

Detailplaneeringu ala mõjutab Tallinn-Rapla-Türi teel transpordi liikumisest lähtuv müra, vibratsioon ja ka õhusaaste. Samuti kaasneb müra ja vibratsioon Rail Balticu raudtee ehitamise ja kasutamisega. Detailplaneeringuga nähakse ette rajada müravall Tallinn-Rapla-Türi tee ääres asuval Rebasevalli katastriüksusele. Võimaliku müramõju väljaselgitamiseks on OÜ Kajaja Acoustics koostanud mitmeid mürahinnanguid:

- Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Harju ja Rapla maakonna piir-Hagudi“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamine (KMH)
- Kohila valla üldplaneering, keskkonnamõju strateegiline hindamine, keskkonnamüra hinnang (töö nr 19212, 2021)
- Konksu kinnistu, Urge küla, detailplaneering, liikluse müra hinnang (töö nr 22444-1, 2023)
- Konksu kinnistu, Urge küla, detailplaneering, liikluse müra hinnang (töö nr 22444-2, 2025)

Konksu detailplaneeringu ala mõjutava liikluse müra ja vibratsiooni kajastamiseks on eelhindamises kasutatud 2025. a koostatud liikluse müra hinnangut „Konksu kinnistu, Urge küla,

detailplaneering. Liiklusmüra hinnang“ (18.06.2025, Kajaja Acoustics OÜ, töö nr 22444-2, 2025).

Välisõhus leviv müra on atmosfääriõhu kaitse seaduse tähenduses inimtegevusest põhjustatud ning välisõhus leviv soovimatu või kahjulik heli, mille tekitavad paiksed või liikuvad allikad.

Välisõhus leviva müra normtasemed on:

- müra piirväärtus – suurim lubatud müratase, mille ületamine põhjustab olulist keskkonnahäiringut ja mille ületamisel tuleb rakendada müra vähendamise abinõusid;
- müra sihtväärtus – suurim lubatud müratase uute üldplaneeringutega aladel.

„Müratundlik ala on keskkonnaministri 16. detsembri 2016. a määruses nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“⁸ defineeritud kui üldplaneeringu juhtotstarbega määratud ala, millele on kehtestatud müra normtasemed. Müratundlik hoone on sotsiaalministri 4. märtsi 2002. a määruses nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“⁹ defineeritud kui elamud, hooldekandeaasutused, tervishoiu-, laste- ja õppeasutused ning muud hooned, millele sama määrusega kehtestatakse müra suhtes kõrgendatud nõuded.

Eesti siseriiklikud keskkonnamüra normväärtused on sätestatud keskkonnaministri 16. detsembri 2016. a määruse nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ lisas 1. Vastavalt kehtivale Kohila valla üldplaneeringule on käsitletaval alal määruse mõistes tegemist III mürakategooria alaga, millele rakenduvad müra piirväärtused.

III kategooria liiklusmüra normtasemed on järgmised: päev (Ld) piirväärtus 65 (70¹) dB; sihtväärtus 60 dB; öö (Ln) piirväärtus 55 (60¹) dB; sihtväärtus 50 dB. (¹ lubatud müratundlike hoonete sõidutee poolisel küljel). Liiklusmüra maksimaalne helirõhutase müratundlike hoonetega aladel LpA,max ei tohi ületada päeval 85 dB ja öösel 75 dB.

Vibratsioonitasemeid reguleerib Sotsiaalministri 17.05.2002. a määrus nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“.¹⁰ Sotsiaalministri 17.05.2002. a määrus nr 78 kehtestab üldvibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes. Üldvibratsioon on määruse tähenduses mehhaaniline võnkumine, mis kandub seisvale, istuvale või lamavale inimesele üle toetuspindade kaudu.

„Teede ja tänavate liiklussageduste andmed saadi Transpordiameti 2024. aasta liiklussageduste andmetest. Tallinn-Rapla-Türi maantee perspektiivsed liiklussagedused saadi arvutuslikult Transpordiameti varasemate aastate loendatud liiklussageduste keskmist kasvu kasutades. Liiklussageduse kasvuks on arvestatud 2% aastas (riigiteede liiklussageduse kasv).“ „Liiklusmüra arvutused autoliiklusele teostati olemasolevale liiklusolukorrale 2024. aasta liikluskoormuste põhjal ning perspektiivsele olukorrale 2045. aasta liikluskoormuste põhjal.

⁸Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid <https://www.riigiteataja.ee/akt/127052020002>

⁹Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid <https://www.riigiteataja.ee/akt/127052020002>

¹⁰ Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni hindamise kord <https://www.riigiteataja.ee/akt/103102025022>

Perspektiivse stsenaariumi puhul arvatati ka variant, kus on vastavalt detailplaneeringu põhijoonisele arvestatud planeeringuala Tallinn-Rapla-Türi maantee poolisel piiril muldvalliga, mille kõrgus on arvestatud 3 m teekatte pinnast. Kuna muldvall paikneb planeeritavast hoonestusest kaugel, ei avaldanud see hoonetele märgatavat mõju müra leviku vähendamise osas. Seetõttu ei ole muldvalli mõju eraldi käsitletud modelleerimistulemustes.

Müraarvutustes kasutati müraindikaatoritena siseriiklikke müraindikaatoreid Ld ja Ln, mis iseloomustavad vastavalt päevase (kl 07-23) ja öise (kl 23-07) ajavahemiku keskmisi ekvivalentseid müratasemeid. Ld päevane ajavahemik sisaldab ka öhtust ajavahemikku (kl 19-23), millele lisandub öhtuse aja parand +5 dB. Müra leviku modelleerimisel ei arvestatud kõrghaljastusega, kirjeldamaks võimalikku ebasoodsaimat olukorda, samuti on talvisel perioodil lehtpuude ning hekkide mürakaitse efekt minimaalne.“ Mürahinnangu koostamisel kasutatud liiklusandmed on leitavad mürahinnangu ptk-s 3.2.1.

„Planeeringu ala külgneb idast planeeritava Rail Balticu trassiga. Vastavalt Rail Balticu 4. lõigu „Harju ja Rapla maakonna piir – Hagudi“ ehitusprojekti raudteetrassi keskkonnamõjude hindamisele on antud kinnistu kõrvale projektlahenduses kavandatud raudteest põhjustatud müra leevendamiseks 740 m pikkune ning 4,5 m kõrgune müratõke, mis ulatub Kohila ökoduktist Taevametsa kinnistuni.“ (ptk 3.2.2)

„Vastavalt Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Harju ja Rapla maakonna piir – Hagudi“ ehitusprojekti KMH raames koostatud keskkonnamüra hinnangu tulemustele on raudteeliikluse müratasemed perspektiivses 2040+ aasta Rail Balticu opereerimisaegses olukorras Rail Balticu poolsetel kruntidel (POS 11, POS 10, POS 9 ja POS 6) päevasel ajal Ld = 50...55 dB ja öisel ajal Ln = 45...50 dB.“ (ptk 3.2.2)

Modelleerimistulemustest (ptk 4) nähtub, et töö planeeringuala puudutavad peamised tulemused on:

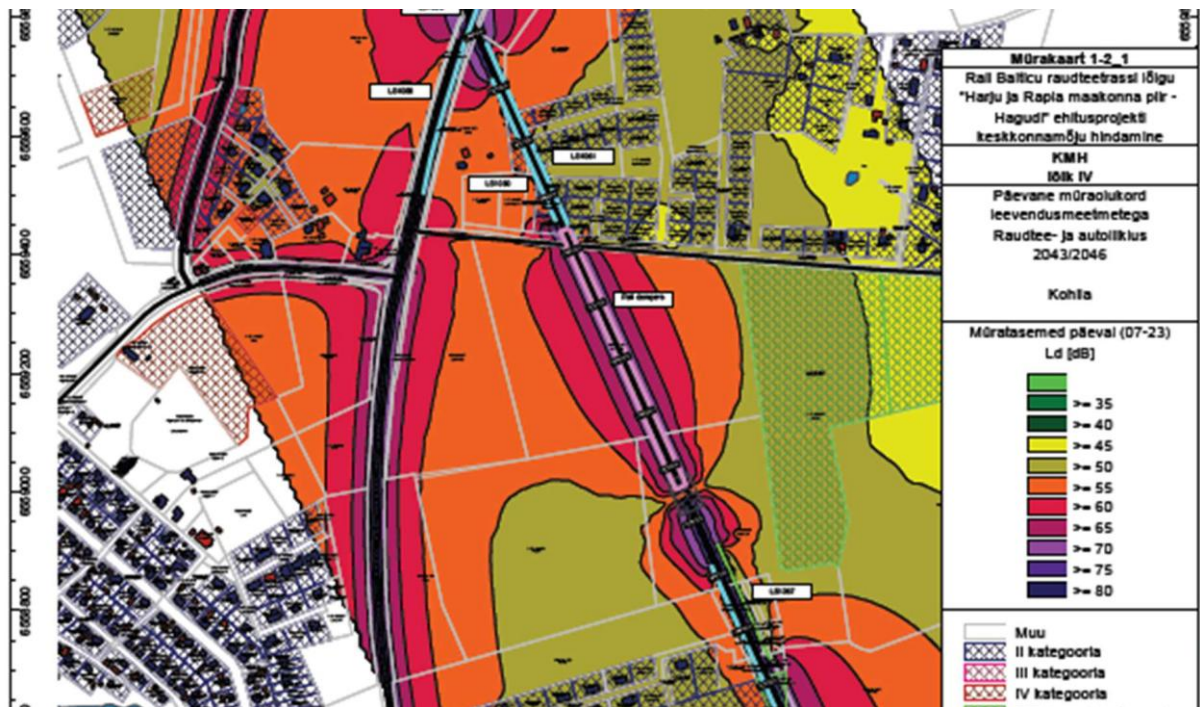
- POS 1 Tallinn-Rapla-Türi maantee teepoolsetele fassaadidele mõjuvad 2024. a autoliikluse olukorras päevasel ajal arvutuslikud müratasemed Ld \leq 55 dB ja öisel ajal Ln \leq 45 dB;
- ülejäänud positsioonide Tallinn-Rapla-Türi maantee teepoolsetele fassaadidele mõjuvad 2024. a autoliikluse olukorras päevasel ajal arvutuslikud müratasemed Ld \leq 52 dB ja öisel ajal Ln \leq 43 dB;
- POS 1 Tallinn-Rapla-Türi maantee teepoolsetele fassaadidele mõjuvad 2044. a autoliikluse olukorras päevasel ajal arvutuslikud müratasemed Ld \leq 56 dB ja öisel ajal Ln \leq 47 dB;
- ülejäänud positsioonide Tallinn-Rapla-Türi maantee teepoolsetele fassaadidele mõjuvad 2044. a autoliikluse olukorras päevasel ajal arvutuslikud müratasemed Ld \leq 54 dB ja öisel ajal Ln \leq 45 dB.

Atmosfääriõhu kaitse seaduse § 56 ja § 57 ning keskkonnaministri 16. detsembri 2016. a määruse nr 71 kehtestatud III kategooria piirtaseme nõuded planeeringualal on täidetud.¹¹

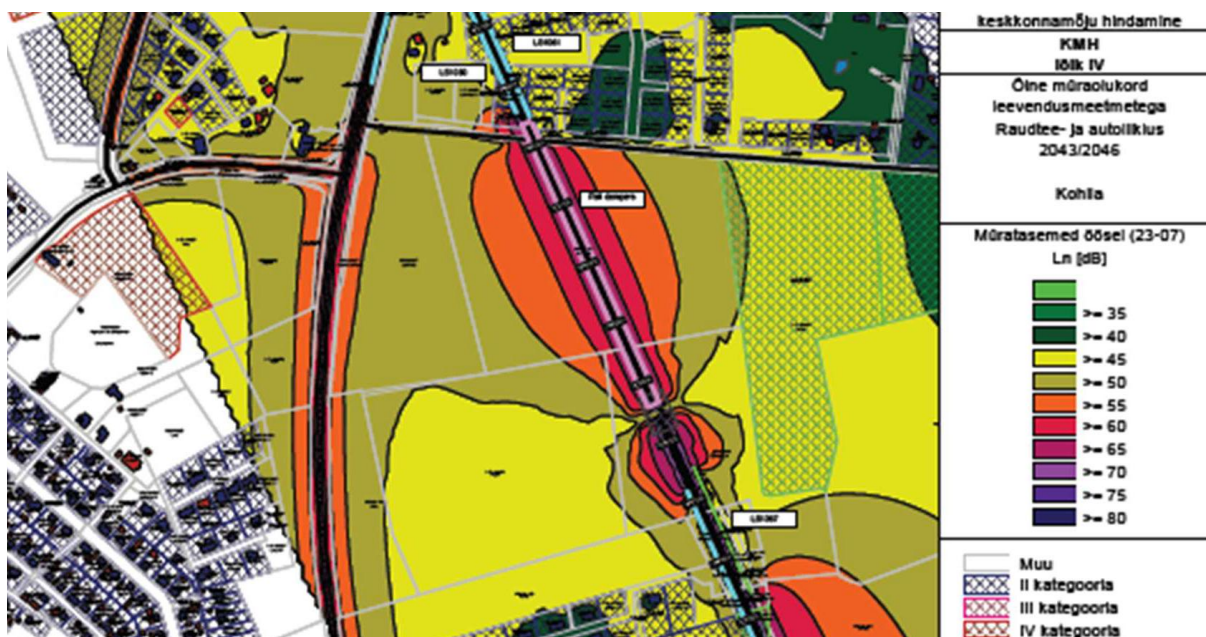
Vastavalt Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Harju ja Rapla maakonna piir – Hagudi“ ehitusprojekti KMH raames koostatud keskkonnamüra hinnangu mürahinnangu tulemustele on raudteeliikluse müratasemed perspektiivses 2040+ aasta Rail Balticu opereerimisaegses

¹¹ Atmosfääriõhu kaitse seadus, <https://www.riigiteataja.ee/akt/111062024002>

olukorras Rail Balticu poolsetel kruntidel (POS 11, POS 10, POS 9 ja POS 6) päevasel ajal $L_d=50...55$ dB ja öisel ajal $L_n=45...50$ dB.

Väljavõte Joonis 4. RB KMH. Raudtee- ja autoliikluse mürakaart - päevane müra

Väljavõte Joonis 5. RB KMH. Raudtee- ja autoliikluse mürakaart - öine müra

Keskkonnaministri 16. detsembri 2016. a määruse nr 71 kehtestatud III kategooria sihtväärtuse tasemed on täidetud kogu planeeringuala ulatuses.¹²

Leevendusmeetmena on mürahinnangus välja toodud: „Projekteeritava hoone välispiirete konstruktsioonid tuleb valida minimaalselt selliselt, et müraallikate poole jäävate mitmest erineva heliisolatsiooniga elemendist välispiirete ühisisolatsioon oleks vähemalt $R'_{tr,s,w} + C_{tr} \geq 35$ dB, olenevalt projekteeritava hoone ruumide otstarbest ja lubatud liiklusratasemest siseruumides ja välispiirdele mõjuvast liiklusratasemest.“

Vibratsiooni levik ja mõju on hinnangus kajastatud ptk-s 5.

„Maanteedel liiklusega seotud vibratsioon on tüüpiliselt tingitud maanteedel kehvast seisukorrast, samuti suurendavad vibratsioonitasemeid maanteel selle ebatasasused, kühmud ja löökkaugud, sest nendest üle või läbi sõites tekib löökjõud. Vibratsiooni mõju väheneb kiiresti maanteest kaugemale liikudes, kusjuures kõige suurem on vibratsioonitase vahetult maantee ääres (kuni 5-10 m kaugusel sõltuvalt tee seisukorrast ja maapinna omadustest). Vibratsioon on eelkõige tunnetatav ja ebameeldivust tekitav hoonetes sees, mitte niivõrd väljas olles.

Heas seisukorras teede puhul ei ole põhjust eeldada liiklusest tingitud vibratsioonitasemeid, mis ületaksid müratundlikele hoonetele kehtestatud vibratsioonitasemete piirväärtusi või võiksid põhjustada kahjustusi lähimatele hoonetele.

Planeeritavad lähimad eluhooned paiknevad Tallinna-Rapla-Türi teest ca 170 m kaugusel, mis on piisav vahemaa võimaliku autoliiklusest põhjustatud maapinna vibratsiooni sumbumiseks.

Raudteeliiklusest tulenev vibratsioon võib olla tajutatav vahetult raudtee ääres asuvates hoonetes, erinevate uuringute kohaselt on rongiliikluse tekitatud vibratsiooni mõjuala ulatus umbes 25 meetrit. Olenevalt pinnasetüübist on vibratsiooni levimine maapinna kaudu erinev, tihedam pinnas summutab paremini vibratsiooni. Raudtee ümbruses kasutatakse valdavalt ehitusgeoloogiliselt suure kandevõimega pinnaseid, mis vähendavad vibratsiooni levikut.

Planeeritavad lähimad eluhooned paiknevad olemasolevast raudteest ca 1,2 km kaugusel ning perspektiivsest Rail Balticu raudteetrassist 120 m kaugusel, jäädes seega raudteeliiklusest põhjustatud vibratsiooni mõjualast välja.“

Tehtud töö annab ptk-s 6 järgmised järeldused ja soovitusel, millega edaspidi arvestamisel ei kaasne kavandatud tegevustele olulist negatiivset mõju:

„Fassaadide projekteerimisel ja ehitamisel tuleb tagada siseruumidele kehtivate müranormide järgimine vastavalt sotsiaalministri 01.07.2002 määrusele nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“ §-le 6 lg 1. Nimetatud määruse § 6 lg 4 järgi on nii elamutele, büroo- ja haldushoonetele kui kaubandus- ja teenindustevõtetele määrusega kehtestatud helirõhu normtasemete arvsuurused arvestatud kinniste akende ja ustega möbleeritud ruumidele, samas ruumides, kus on ventilatsiooni sissepuhke- ja väljatõmbeavad, peavad need olema mõõtmiste teostamisel avatud.

¹² Keskkonnaministri 16. detsembri 2016. a määruse nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ <https://www.riigiteataja.ee/akt/127052020001>

Hoonete projekteerimisel tuleb arvestada standardiga EVS 842:2003 „Ehitiste heliisolatsiooninõuded. Kaitse müra eest“ liiklusemüra normtasemeid elamutes ja ühiskasutusega hoonetes.

Vastavalt standardile EVS 842:2003 tuleks projekteeritavate ehitiste välispiirete konstruktsioonide heliisolatsiooni hindamisel ja üksikute elementide valimisel rakendada välispiirde ühisolatsiooni indeksit $R'_{tr,s,w}$, vastavalt keskkonnamüra taseme suurusele, ehitise tüübile ja ruumikasutusotstarbele. Ehitiste välispiirete heliisolatsiooni hindamisel ja üksikute elementide valikul tuleb rakendada transpordimüra spektri lähendustegurit C_{tr} vastavalt standardile EVS-EN ISO 717.

Vastavalt standardis EVS 842:2003 tabelis 6.3 – „Välispiiretele esitatavad heliisolatsiooninõuded olenevalt välismüra tasemest“ toodule tuleks projekteeritavate hoonete välispiirete konstruktsioonid projekteerida minimaalselt selliselt, et tänava poole jäävate mitmest erineva heliisolatsiooniga elemendist välispiirete ühisolatsioon oleks vähemalt $R'_{tr,s,w} + C_{tr} \geq 35$ dB, olenevalt projekteeritava hoone ruumide otstarbest ja lubatud liiklusemüra tasemest siseruumides ja välispiirdele mõjuvast liiklusemüra tasemest.

Uute alade planeerimisel tasub arvestada ka haljastuse mõjuga. Haljastuse positiivne mõju avaldub eelkõige psühholoogiliselt (kui müraallikas ei ole visuaalselt nähtav või tajutav, võib ka mürahäiring väiksemaks osutuda).

Kuigi hõredal kõrghaljastusel puudub otsene mõju müra levikule, avaldub haljastuse efekt elukeskkonna parandamisel koos avaliku ruumi kvaliteedi üldise paranemisega, mistõttu ei saa alahinnata ka kitsamate (paarirealiste) haljastusribade positiivset mõju elanike elukvaliteedi parandamisel.“

Kui detailplaneeringus ja ehitusprojektide koostamisel arvestatakse eelpool tooduga, ei kaasne detailplaneeringu elluviimisel müra ja vibratsioonist planeeringualale olulist negatiivset mõju.

Ehitustegevusega kaasnev vibratsioon on suhteliselt lühiajaline ja eeldatavalt mitteoluline. Mõningal määral võib siiski ehitustegevus lühiajaliselt häirida piirkonna elanikke. Hoonete ja taristu kasutamise eeldatavalt olulist vibratsiooni ei kaasne.

Detailplaneeringu lahenduse andmisel on arvestatud Rail Baltica trassi lähedust – müratõkked (vallid), ohutustsoonid ja juurdepääsuteed on kavandatud kooskõlas vastava eriplaneeringu ja kehtivate nõuetega. Õhusaaste levimist elamute aladele saab vähendada haljastuse rajamisega (kõrghaljastus, hekid, põõsad).

Lühiajaliselt võib kaasneda lõhnade esinemine (näit. värvimis-, lakkimistööd). Ehitustegevusse hõlmatud veokitest, masinatest ja seadmetest eraldub nende kasutamisel välisõhku kütuse põlemisel tekkivaid saasteaineid: süsinikoksiid (CO), lämmastikdioksiid (NO₂), vääveldioksiid (SO₂), lenduvad orgaanilised ühendid (LOÜ), aromaatsed süsivesinikud (PAH), ammoniaak (NH₃), osakesed (P_{sum}), peenosakesed (PM₁₀), eriti peened osakesed (PM_{2,5}), raskmetallid. Samuti kannavad veokid, masinad ja seadmed ehitusobjektidel liikumisega laiali tolmu (osakesi, peenosakesi). Kuna planeeringuga kavandatakse suhteliselt väikese arvu elamute rajamist ja ehitustööd ei toimu tõenäoliselt üheaegselt, ei ole alust eeldada, et kavandatava tegevusega kaasnevad mõjud (müra, õhusaaste, vibratsioon) osutuksid piirkonnale oluliselt negatiivseks, piirkonna vastupanuvõimet ületavaks.¹³

¹³ Rail Baltica keskkonnamüra hinnang <https://jvis.ttja.ee/modules/dokumendiregister/view/748965>

Energiakasutus on seotud kaevemehhanismide, veokite ja teiste mehhanismide poolt kütuse (põhiliselt vedelkütuse) kasutusega. Elektrienergiat kasutatakse ehitusprotsessis võimalikult vähe. Ehitiste hilisemal kasutamisel vajatakse elektrit ja kasutatakse kütust hoonete kütmiseks. Kasutatavad kütusekogused on võrreldavad teiste sarnaste tegevustega. Kuna kütus on oluline kuluartikkel, on kasutaja huvitatud kütuse ja elektri säästlikust kasutamisest. Kütuse kasutuse mõju keskkonnale on tegevuse seisukohast suhteliselt väikese mahu tõttu eeldatavalt minimaalne. Täna pole täpselt veel teada, milliseid küttesüsteeme elamutele plaanitakse kasutada. Elektrienergia saamiseks on võimalik kasutada ka päikesepaneele. Sõltuvalt elamu kütmiseks kasutatavast tehnilisest lahendusest (kütteliigist) võib esineda soojuse mõju, kuid eeldatavalt ei ole see suhteliselt väikese koguse tõttu oluliselt negatiivne.

Valgusreostus – valgusreostuse vähendamiseks tuleb ala valgustamiseks kasutada võimalikult säästlikku tehnoloogiat ja suunatud valgustust, kusjuures ei tohi valgustust suunata alt ülesse (nn taeva poole). Valgustuse negatiivset mõju saab vähendada valgustuse objektipõhise suunamisega ja nn targa valgustuse (liikumisandurid, kellaajaline regulatsioon, energiasäästlikud valgustid jms) kasutamisega. Krundi valgustus ei tohi häirida tänaval ega teedel liikujaid ega olla suunatud naaberkruntide või naaberhaljasalade poole. Tänaval valgustus ei tohi põhjustada häiringuid elamutele (peab olema suunatud ainult tänavamaa valgustamiseks). Valgustust ei tohi suunata ökodukti poole. Kui planeeringuala kruntide põhjapoolsetele külgedele jätta kasvama suuri puid ja põõsaid ning istutada sinna juurde puid, siis selline haljasriba vähendab valgushäiringuid ökodukti teenindaval alal. Lähimõeldult projekteeritud valgustuse korral ja kruntide põhjapiiril oleva kõrghaljastuse kasutamisel ei ole valgustus eeldatavalt oluliselt negatiivse mõjuga.

Ehitamisel kasutatavad materjalid – ehitustegevuse käigus kasutatavad ehitusmaterjalid, sh loodusvarad (näit. kruus, liiv, puit jms) tuuakse teistest piirkondadest sisse, sest kohapeal neid ei ole. Oluline on, et ehitustegevusest ülejäävaid kasutuskoõlbulikke materjale (näit. puit, kivid, plokid, pakendid jne) ei visata ära, vaid need viiakse ettevõttesse ringmajanduse tarbeks. Kuna kavandatud tegevus on eeldatavalt suhteliselt väikesemahuline, on materjalide kulu eeldatavalt mitte eriti oluline ja materjalide sihipärase kasutamisega (sh jääkide sorteerimisega) ei kaasne olulist negatiivset mõju.

Kliima – planeeritav ehitustegevus ja ehitiste hilisem kasutus mõjutab kliimamuutusi määral, mis on määratud ehitusmehhanismide ning transpordivahendite tehniliste näitajatega, küttekolletest väljuva CO₂ emissiooniga. Peamiseks võimalikke kliimamuutusi põhjustavaks gaasiks on CO₂. Võrreldes ülemaailmse CO₂ emissiooniga, jäävad kavandatava ehitustegevusega tekkivad heitmed marginaalseteks. Võimalusel peaks vältima autode, traktorite jt seadmete mootorite asjatut töötamist. Arvestades mahte, võib antud mõju pidada väikeseks, kuid negatiivseks.

Detailplaneeringuga on kavandatud elamumaa kruntide moodustamine elamute rajamiseks. Tsentraalset soojavarustust planeeringualale ette ei nähta. Soojusvarustus lahendatakse hoonete lokaalsete küttesüsteemide (õhk-õhk, õhk-vesi, kaminaküte, maaküte, päikesepaneelid jms) baasil. Kütteallikana võib kasutada kõiki kaasaegseid energiatõhusatel tehnoloogiatel põhinevaid ja keskkonda oluliselt mittedaastavaid kütteleiike. Kliimamõjude vaatest oleks soovitatavad soojuspumpadel põhinevad kütteleahendused, eeldades, et laiemalt suudetakse Eestis saavutada eesmärk elektrienergia pärinemises taastuvenergiast.

Rapla maakonna energia- ja kliimakava¹⁴ kohaselt on Rapla maakonnas 21. sajandi jooksul oodata järgmisi kliimamuutusi:

- temperatuuritõus ja sellest tulenev jää ja lumikatte vähenemine, kuuma- ja põuaperioodid, muutused taimekasvus, võõrliikide (sh uute taimekahjurite ja haigustekitajate) levik, külmumata ja liigniiske metsamaa, mis piirab raievõimalusi, sesoonsete energiatarbimistippude muutused, elanike terviseprobleemide sagenemine jms. Prognoositav temperatuuritõus on 2,0–4,3°C, kõige suuremat tõusu on oodata kevadel, järgnevad talvekuud.
- sademete hulga suurenemine ja sellest tulenevad üleujutused, kuivenduskraavide ja -süsteemide ning paisude hoolduse mahu suurenemine, jõgede kaldaerosioon ja sellest tuleneva kaldakindlustamise vajaduse suurenemine, surve hoonete ja rajatiste ümberpaigutamiseks, karjäärivete pumpamismahu suurenemine jms. Prognoositav kuu keskmine sademetehulga tõus on 10-19% (eeskätt suvekuudel).
- tormide sagenemine ning sellest tulenevad nõuded taristu ja ehitiste vastupidavusele ning tormitagajärgede likvideerimise võimele. Tuule kiiruse kasvuks prognoositakse 3-18%, kasv on suurem talve- ja kevadkuudel.

Planeeringu koostamisel ja elamute rajamisel tuleb arvestada kliimamuutustega kaasnevate kliimarisikidega. Planeeringuala puhul kõrgendatud asukohast tulenevad riskid (näit. üleujutuste võimalus) puuduvad. Soojusaarte tekkimist saab vältida võimalikult rohke haljastuse (eriti kõrghaljastuse) rajamisega. Planeeringuga tuleb näha ette kruntidel alad, kus saavad kasvada üksikud puud või puudegrupid, mis eeldatavalt leevendavad kliimamuutuste negatiivseid mõjusid. Kliimamuutustest lähtuvate (põhiliselt sademed) mõjude vähendamiseks tuleb arvestada planeeringulahenduse andmisel (sademevee ärajuhtimise lahendused). Kuna ala on väike, siis elamute juures mitmekesise haljastuse rajamisega saab vältida soojusaarte tekkimist. Mõju täpset suurust ja ulatust pole täna võimalik määrata. Teisi kliimamuutustega kaasnevaid ohtusid ei ole tänastes oludes antud asukohas võimalik ette näha.

Ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alad ja/või kaitsealused objektid – kauguse tõttu eeldatavalt kavandatava tegevuse elluviimisega olulist negatiivset mõju ei kaasne.

Sotsiaalmajanduslikud mõjud – tuleb arvestada, et enamus mõjusid, mis kavandatud tegevusega avalduvad erinevatele keskkonaelementidele, mõjutavad ka sotsiaalset keskkonda. Olemasoleva info põhjal ei saa täna väita, et mõju oleks sotsiaalsele keskkonnale oluliselt negatiivne.

Viimastel aastatel toimunud intensiivse kinnisvara arenduse ja valglinnastumise tõttu on tekkinud olukord, kus Kohila valla lasteaedades ei ole piirkonna väikelastele piisavalt kohti ja seetõttu on lastehoiu teenuse vajadus suur. Kavandatud tegevuse tulemusena võib lasteaia- ja koolikohtade vajadus suurened. Teadaolevalt plaanib Kohila vallavalitsus planeerida täiendavaid rühma kohti vallas.

Pole alust eeldada, et planeeringuga kavandatud tegevus omaks negatiivset mõju Kohila vallas töötavatele ettevõtetele. Eeldatavalt võib olla mõningane positiivne mõju võimaliku

¹⁴ Raplamaa kohalike omavalitsuste ÜHINE ENERGIA- JA KLIIMAKAVA, 2023. <https://kohila.ee/wp-content/uploads/2025/03/Rapla-maakonna-energia-ja-kliimakava.pdf>

spetsialiseerunud tööjõu lisandumisega. Täpset mõju pole teada enne majapidamiste lisandumist.

Kavandatud tegevuse tulemusena eeldatavalt suureneb piirkonna kaubandus- ja teenindustevõtete poolt pakutavate teenuste tarbijate arv. Seega on mõju eeldatavalt mõningal määral positiivne.

Kavandatud tegevuse ellurakendamisel suureneb detailplaneeringu ala (kinnisvara) väärtus. Pole teada, kuidas mõjutab kavandatud tegevus naaberkinnisvara hindasid.

Pole teada, et käesoleva planeeringu ellurakendamine tooks kaasa olulist kumulatiivset või piiriülest mõju.

Pole teada, et planeeringuga kavandatud tegevused oleksid vastuolus Euroopa Liidu keskkonnanalaste õigusaktide nõuetega.

Pole teada, et naabruses asuvate elamumaa ja maatulundusmaa katastriüksuste sihtotstarbelisest kasutamisest lähtuks oluline negatiivne mõju käesoleva detailplaneeringuga kavandatud tegevustele.

Oht inimese tervisele või keskkonnale, sealhulgas õnnetuste esinemise võimalikkus

Põhjavee reostust võib põhjustada mõni suurem ja pikemaajaline avarii, sest põhjavesi on kohati nõrgalt kaitstud või kaitsmata. Mõju ulatus ei ole ette teada.

Piirkonna põhjavee ressursile (joogiveele) võib negatiivselt mõjuda veetoru purunemine või pikemaajaline leke. Mõju ulatus ja suurus sõltuvad avarii ja lekke kestvusest. Mõju ulatust ei ole võimalik ette teada.

Pinnavee nõuetekohasel käitlemisel (sh suunamisel) negatiivset mõju ei ole ette näha.

Pinnavee saastus ja reostus võivad tekkida eeldatavalt mõne avarii korral (näiteks õli või kütuse sattumine pinnasele ja sealt vette). Mõju suurust ja ulatust ei ole täna võimalik ette näha. Õhusaastumist võib põhjustada elamu kütmine ja automootorite töötamine, eriti tuulevaikse ilmaga. Samuti võivad õhusaastet põhjustada tulekahjud ja elanike poolt tuulevaikse ning niiske ilmaga süüdatud lõkked. Mõju ulatust pole teada.

Jäätmevoogude (olmejäätmete) liikumine antud piirkonnas on vältimatu. Ehitiste kasutajate arvu suurenemine suurendab piirkonnast kogutavate jäätmete hulka ja transpordist tingitud õhusaastet. Kuna kogused on eeldatavalt väikesed, ei ole põhjust eeldada keskkonnale olulist negatiivset mõju. Jäätmete nõuetekohasel käitlemisel puudub nendest oluline negatiivne mõju, avarii korral ei ole jäätmetest tingitud keskkonnareostust võimalik ette näha.

Detailplaneeringu alal ei viida eeldatavalt kavandatava tegevuse käigus ohtlikke aineid pinnasesse. Eeldatavalt ei ole pinnasele olulist negatiivset mõju.

Kavandatavast tegevusest lähtuvat olulist negatiivset mõju põhjaveele, pinnaveele, pinnasele ja õhule ei ole olemasoleva info alusel võimalik ette näha.

Detailplaneeringu realiseerumise järgselt on võimalik, et esineb avariilukordasid, mille tulemusena reostub või saastub pinnas, pinnavesi, põhjavesi või õhk (pinnasereostus, põhjaveereostus, veereostus, tulekahjud jne). Mõju täpset ulatust ja suurust ei ole võimalik ette näha.

Kavandatava tegevuse eeldatav mõju Natura 2000 võrgustiku alale või mõnele muule kaitstavale loodusobjektile

Lähtudes elektroonilisest keskkonnaregistri ja Maa-ameti kaardirakenduste andmetest, ei ole detailplaneeringu alal ega selle vahetus lähialas Natura 2000 võrgustiku ala. Kavandatava tegevuse eeldatav mõju Natura 2000 võrgustiku alale puudub.

Lähtudes looduskaitseregistri andmetest, ei esine detailplaneeringu alal ja vahetusümbruses looduskaitseaduse § 4 lg 1 mõistes kaitstavaid loodusobjekte.

Kuna kaitstavad loodusobjektid asuvad kasutada oleva info põhjal detailplaneeringu alast suhteliselt kaugel, ei oma planeeritud tegevus eeldatavalt neile olulist negatiivset mõju. Keskkonnatingimustega arvestamine on võimalik planeerimisseaduse § 126 kohaselt detailplaneeringu menetluse käigus.

4. Asjaomaste asutuste seisukohad

Detailplaneeringu menetlemise ajal on küsitud arvamusi Keskkonnaametilt, Transpordiametilt, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametilt, Terviseametilt, Päästeametilt ning Maa- ja Ruumiametilt. Asutuste esitatud arvamused ja ettepanekud on KSH eelhinnangu koostamisel arvesse võetud.

5. Kokkuvõte

Kavandatud tegevuse tulemusena valminud elamute ja rajatiste ning alal toimuva suhteliselt intensiivsema inimtegevuse mõju on võrreldes olemasoleva mõjuga keskkonnale suhteliselt pikaajaline ja pöördumatu. Kuna tegevus toimub väikesel pinnal, on keskkonnamuutus antud ala ja lähipiirkonna suhtes küll negatiivne (väheneb maa kasutamine põllu- või metsamajanduslikul otstarbel, muutuvad looduslikud kooslused, suureneb inimtegevuse mõju), kuid laiemas plaanis eeldatavalt väikese mõjuga. Kavandatav tegevus eeldatavalt ei mõjuta ümbritsevat keskkonda ega piirkonna keskkonna vastupanuvõimet oluliselt negatiivselt. Elamute lisandumine sobib antud asukohta ega ole vastuolus piirkonna teiste arendustegevustega. Detailplaneeringu menetluses oluliste negatiivsete mõjude ilmnemisel tuleb nende vähendamiseks planeeringus ette näha piisavad leevendusmeetmed.

Võttes aluseks eelhindamisel hinnatud infot, **mitte algatada** Kohila vallas Urge külas Konksu (31701:001:2252) katastriüksusele kavandatud detailplaneeringule keskkonnamõju strateegilist hindamist järgmistel põhjustel:

- detailplaneeringuga ei kavandata eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevusi, millega kaasneks keskkonnaseisundi olulist kahjustamist (vee, pinnase ja õhu saastatus, oluline jäätmeteke, müra- ja vibratsioonitaseme suurenemine);
- lähtudes planeeringuala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimustest ja maakasutusest, ei põhjusta kavandatavas mahus ehitiste rajamine ning sihtotstarbeline kasutamine antud asukohas olulist negatiivset keskkonnamõju. Võimalikud mõjud on suuremalt jaolt pöördumatud, kuid eeldatavalt väikesed. Keskkonnatingimustega arvestamine on võimalik planeerimisseaduse § 126 kohaselt;
- planeeringu realiseerimisel tuleb arvestada „Konksu kinnistu, Urge küla, detailplaneering, liiklusrüüa hinnang (töö nr 22444-2, 2025)“ järelduste ja soovitusetega;
- avariiolekordade esinemise tõenäosus on väike, kui detailplaneeringu elluviimisel järgitakse planeeringu tingimusi ja õigusaktide nõudeid;
- detailplaneeringuga kavandatav tegevus ei põhjusta looduskeskkonna vastupanuvõime ega loodusvarade taastumisvõime ületamist, sest planeeringu elluviimisel ja piisavate leevendusmeetmete kasutamisel (mitmeliigilise kõrghaljastuse säilitamine ja rajamine, müratõke, rohesilla piirangutega arvestamine) ei kaasne olulist negatiivset mõju;
- detailplaneeringu alal ega selle lähiümbruses ei paikne Natura 2000 võrgustiku alasid ega looduskaitseaduse § 4 lg 1 mõistes kaitstavaid loodusobjekte;
- ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega aladele ja kaitsealustele objektidele kauguse tõttu oluline negatiivne mõju puudub;
- detailplaneeringu alal ja selle lähiümbruses ei ole tuvastatud keskkonda saastavaid objekte ega jääkreostust;
- kavandatava tegevusega ei kaasne olulisel määral soojuse, kiirguse ega lõhna teket. Valgustuse negatiivset mõju tuleb vähendada valgustuse suunamisega ja targa valgustuse kasutamisega. Valgustust ei tohi suunata rohesilla poole;
- vibratsiooni võib esineda ehitustegevuse käigus, suurem jäätmeteke on seotud peamiselt ehitustöödega. Ülejääva materjali ja jäätmete sorteerimise ning nõuetekohase käitlemise korral ei ole mõju oluliselt negatiivne;
- kavandatav tegevus ei kahjusta inimese tervist, heaolu ega vara;
- keskkonnalubade vajadust tuleb kaaluda detailplaneeringu koostamise käigus;
- maakasutuse sihtotstarvete muutmine ei põhjusta olulist negatiivset ruumilist mõju, kui ehitiste projekteerimisel, ehitamisel ja kasutamisel järgitakse õigusaktide nõudeid ja head tava.

Kasutatud materjalid, hinnangud ja analüüsid:

- Kohila valla üldplaneering. (<https://planeeringud.ee/plank-web/#/planning/detail/20113770>)
- Kohila valla jäätmehoolduseeskiri (<https://www.riigiteataja.ee/akt/408042022005?leiaKehtiv>)
- Rapla maakonnaplaneering 2030+. (<https://planeeringud.ee/plank-web/#/planning/detail/10100018>)
- Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded <https://www.riigiteataja.ee/akt/118082017003>
- Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/103012022010?leiaKehtiv>
- Planeerimisseadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/129062022009?leiaKehtiv>
- Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu <https://www.riigiteataja.ee/akt/122092020003?leiaKehtiv>
- Keskkonnamõju hindamise eelhinnangu andmise juhend <https://envir.ee/media/1365/download>
- Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“ keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne <https://planeeringud.ee/plank-web/#/planning/detail/10102131>
- Rapla maakonna energia- ja kliimakava (<https://kohila.ee/wp-content/uploads/2025/03/Rapla-maakonna-energia-ja-kliimakava.pdf>)
- EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem), Keskkonnaagentuur: <http://loodus.keskkonnainfo.ee>
- EELIS Veka: <https://veka.keskkonnainfo.ee/veka.aspx?page=vekavek>
- Eesti Geoloogiateenistuse Eesti pinnase radooniriski kaart : <https://gis.egt.ee/portal/apps/experiencebuilder/experience/?id=f4363bc3bae34fe19e04458dc875375e>
- Kultuurimälestiste riiklik register: <https://register.muinas.ee/>
- Maa- ja Ruumiameti ETAK andmed: <https://geoportaal.maaamet.ee/est/Ruumiandmed/Eesti-topograafia-andmekogu/Laadi-ETAK-andmed-alla-p609.html>
- Maa- ja Ruumiameti geoportaal: <https://geoportaal.maaamet.ee/est/kaardirakendused-p2.html>
- Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (https://www.riigiteataja.ee/akt/1270/5202/0002/KKM_m71_Lisa2.pdf#)
- Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (<https://www.riigiteataja.ee/akt/127052020002>)
- Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Harju ja Rapla maakonna piir-Hagudi“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamine (KMH) (<https://jvis.ttja.ee/modules/dokumendiregister/view/748965>)

- Kohila valla üldplaneering, keskkonnamõju strateegiline hindamine, keskkonnamüra hinnang (töö nr 19212, 2021, https://kohila.ee/wp-content/uploads/2025/03/Lisa-8_-_Kohila-UP-ja-KSH-murauuring.pdf)
- Konksu kinnistu, Urge küla, detailplaneering, liiklusrüra hinnang (töö nr 22444-1, 2023)
- Konksu kinnistu, Urge küla, detailplaneering, liiklusrüra hinnang (töö nr 22444-2, 2025)
- Rapla maakonnaplaneering „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukohta määramine“: <https://planeeringud.ee/plank-web/#/planning/detail/10102131>
- Kohila valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni (ÜVK) arendamise kava aastateks 2024-2035:
<https://kohilamaja.ee/kohila-valla-uhisveevargi-ja-kanalisatsiooni-arendamise-kava-2024-2035/>
- Kohila rohesilla kaitsevöönd, planeeringute analüüs ja kaitsevööndi ettepanek, OÜ ReWild, 2023
- Eesti pinnase radooniriski kaart, andmed 2023.a seisuga Eesti geoloogiateenistus: <https://gis.egt.ee/portal/apps/experiencebuilder/experience/?id=f4363bc3bae34fe19e04458dc875375e>